Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

Udarbejdet af Niels Jensen

24 Aarg. 50 Øre

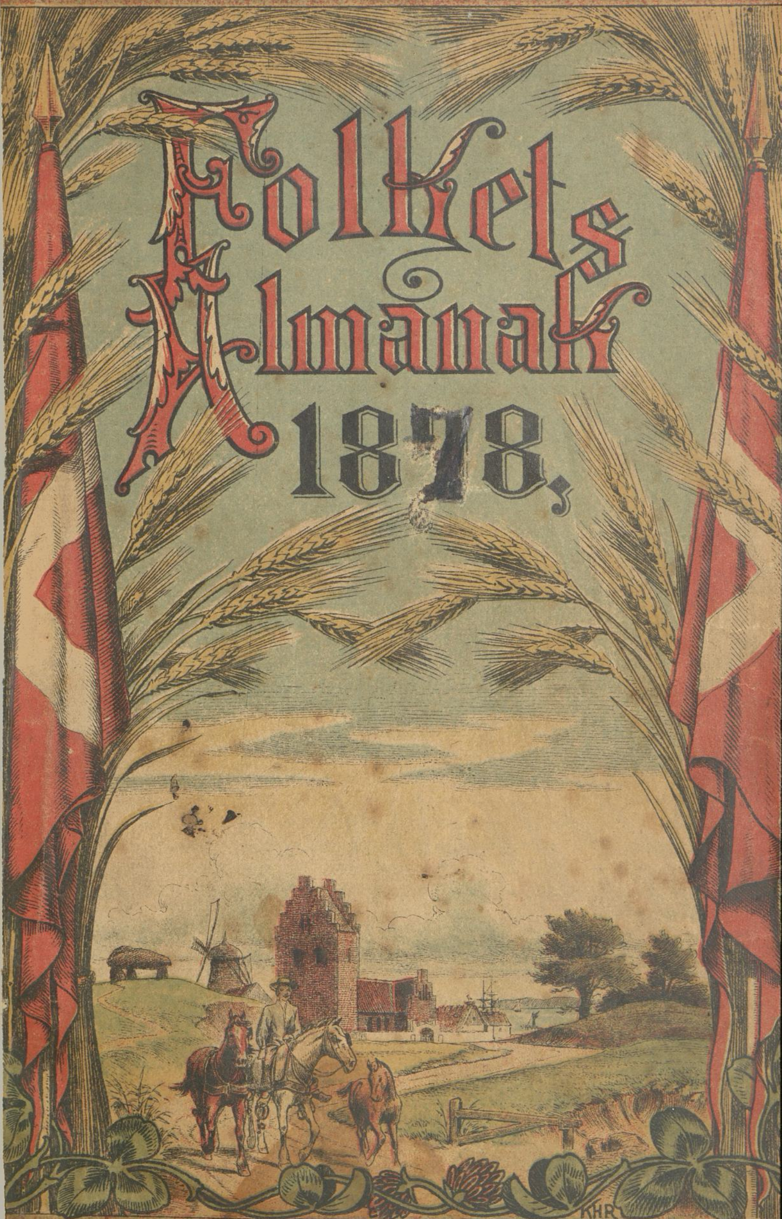

Udgivet af

N. C. ROM og C. A. THYREGOD.

N. C. Roms F[illegible]

JENS HANSEN,

Kjøbenhavn K. **15, Vestergade 15,** Kjøbenhavn K.

Firkantede Kogeovne $11^1/_2$" Kogehul **24** Kr., kaldet Smaamandens Sparekakkelovn, kan faas med Indfyr fra Bredsiden eller Enden efter Ønske. Magasinovne med Kogeindretning, Fodvarmer og Rysterist **13** Kr. Do. Fodvarmer, Rysterist 63" **25** Kr. Do. 81" høj 420 ℔ **46** Kr. Kogeovne 10" Kogehul Kr. **6,50.** Skibskabysser og Kahytskakkelovne i forskellige Størrelser, ny Modeller uden Indmuring færdig til Brug. Stald-, Mark- og Aile-Kjædepumper, frostfrie Pumper **14** Kr. Komfurer, Størrelse 17 × 26", 2 Kogehuller, 85 ℔ **7** Kr. Komfurer 20 × 26", 3 Kogehuller, Stegeovn, Endeplade 160 ℔ **13** Kr. Komfur 20 × 26", 4 Kogehuller, Vandgryde, Stegeovn **15** Kr. Komfur, Størrelse $28^1/_2$" × $22^1/_2$", 3 Kogehuller $12^1/_2$", $10^1/_2$", $5^1/_2$", Stegeovn, Vandgryde og Endeplade, Vægt 200 ℔ **16** Kr. Komfurer kan faas i over 60 forskellige Udstyrelser og ørrelser med støbt eller smedet Stegeovn til samme Pris, fritstaaende omfurer uden Murværk **17** Kr. Nærmere af Prislisten. Kjedelgryder l Indmuring, 55 Potter, **5** Kr. Fritstaaende Kjedelgryder, hurtigkogende, rændselsbesparende. Snedker-Limovne **24** Kr. Skræder Presse- og ogeovne **15** Kr. Alle nævnte Varer kan kun faas hos mig. **Jeg har gen Agenter eller Udsalg noget Steds,** dette vilde kun fordyre Varen r Forbrugeren, derfor skriv selv direkte til mig. Varerne leveres agtfrit paa Bestillerens nærmeste Dampskibs- eller Jernbanestation. ørste, billigste, solideste Udvalg af Kakkelovne i Danmark, deriblandt øvfri, stedsebrændende, røgfortærende Magasinovne. Reformkkelovnen den bedste Ovn, der eksisterer. Eneudsalg hos mig.

Største Omsætning i Danmark og derfor de **billigste Priser.** Forlang min nyeste Prisliste over nye Komfurer, Kakkelovne, Pumper og nye Vandrør tilsendt. Den giver enhver nærmere Oplysning.

Komfur 17 Kr.,

støbt Stegeovn som Tegningen, Messinggelænder til Forside og Endeplade **2 Kr. 25 Øre.**

Overalt fragtfrit leverede.

Ene-Udsalg i Danmark.

... Kakkelovne i stort Udvalg

Almanakdelen
udeladt

1877 – 1878.

Det gamle Aar af Dage mæt
gaar bort ved Oldingsstaven;
af Sorg og Kiv og Byrder træt
han synker tavs i Graven.

Du stiger kjækt, nyfødte Aar,
og Lysets Fane svinger!
Hil dig, i Fald du bedre Kaar
og bedre Dage bringer!

Kan du faa Tvedragtsbranden slukt
og tænde Fredens Stjærne,
da skal dit Minde lyse smukt
igjennem Tider fjærne.

Livets Træ.

Et gammelt Sagn eller en saakaldet Legende, hvis dybere liggende Betydning er let nok at fatte, fortæller saaledes:

Den Gang Adam laa paa sin Sotteseng, da faldt det ham saa haardt at dø, naar han ikke kunde opgive sin Aand i Livets Træes Skygger. Men Livets Træ voxte i Paradis, hvorfra han var uddreven, og det voxte intet andet Sted paa Jorden. Da tænkte Adam, at den evige Naade maaske dog vilde forbarme sig over ham i hans Livs sidste Øjeblik, saa det kunde tillades ham at lade sig bringe ind i Edens Have for at dø. Adam kaldte da paa sin Søn, Seth, sagde ham Vejen til Edens Land og bød ham gaa og undersøge, om Paradiset endnu var til paa Jorden, og om den angrende Synder i sit Livs sidste Stund kunde faa Adgang dertil.

Seth adlød sin Faders Ord og Anvisning; han fandt Paradisets Have, men ved Indgangen stod Herrens Engel med det flammende tveæggede Sværd. Ind i Haven kunde Seth ikke komme, men Englen tiltalte ham mildt og spurgte om hans Ærende. Da han havde sagt dette, udrakte Englen sin Haand, afbrød af Livets Træ en Gren, som han gav Seth, og sagde, at i denne Grens Skygge vilde hans gamle Fader rolig kunne sove hen. Seth gav sig paa Tilbagevejen, og da han kom hjem, og den døende fik Grenen i sin Haand, da lyste i hans Sjæl og hans Øjne Visheden om et evigt Liv. Nu kunde han dø rolig, og Grenen fra Livets Træ blev plantet paa hans Grav.

I Tidernes Løb blev det glemt, hvor Adam var jordet, men Grenen paa hans Grav havde slaaet Rødder og var bleven et anseligt Træ. Det lignede ikke andre Træer, bar ikke Frugter, og ethvert Forsøg paa at forplante det mislykkedes. Moses og Samuel kjendte Træets Herkomst; men Mængden vidste ikke andet om det, end at det havde staaet der i Aartusender, og at dets Blade aldrig visnede. Saa kom den Tid, da Salomon vilde bygge sit Tempel i Jerusalem og dertil lod fælde af Jordens uforgængeligste Træer, Cedrene paa Libanon, da hørte han ogsaa Tale om det om-

talte uforgængelige Træ, der var det eneste i sin Art, og han lod det fælde til Brug ved Tempelbygningen. Men Bygningsmændene syntes ikke om Træet, det blev forskaaret, og de kunde intet Sted i den store Bygning finde passende Anvendelse for det. Saa blev det udskudt som Vragstømmer, og siden blev det henlagt som Gangtræ over Kedrons Bæk.

Saa nogle Aar efter blev Jerusalem gjæstet af Dronning Makunda af Saba, der kom fra Jordens Ydergrænser for at høre Salomons Visdom; men alligevel var hendes Visdom i enkelte Ting større end Salomons. Dronningen af Saba var meget skjøn, men dog var hendes Skabning ikke fejlfri, thi hendes ene Fod var som en Gaasefod. Det hændte nu en Dag, at hun og Kong Salomon gik sammen i Kedronsdalen, og deres Vej faldt over Bækken. Kongen gik over Gangtræet, men Dronningen vadede gjennem Bækken neden for, thi hun kjendte Træets Oprindelse og Bestemmelse, og af from Ydmyghed vilde hun ikke træde det under Fødder. Men for denne hendes Ydmygheds Skyld skete det Under, medens hun vadede gjennem Bækken, at hendes vanskabte Fod blev velskabt og smuk som den anden. Dog Kongen undredes over hendes Adfærd og spurgte hende om Grunden dertil, og hun sagde ham da ikke alene, hvorfra Træet stammede, men ogsaa, at det var bestemt til igjen at blive plantet i Jorden og bære det evige Livs Frugt for den faldne Menneskeslægt. Da lod Salomon Træet kaste op og gjemme blandt Templets hellige Ting.

Der kom Tider, da Jerusalem hærgedes med Ild og Sværd. Templet blev ødelagt og opbygget igjen, men det gamle Stykke Tømmer fandt aldrig Anvendelse og blev stedse i Behold. Da oprandt der en Fredag Morgen, da tre Henrettelser skulde finde Sted i den store syndige Stad. De tvende domfældte vare Røvere, men den tredje, der havde nævnet sig selv som Sandhedens evige Konge, skulde baade i Pinsler og paa anden Maade udmærkes fremfor de andre to. Til disse fandt man let Træ til passende Kors, men Kongen, der gaves et Rør som Spir og paasattes en Krone af Torne, skulde som Trone have et Kors, der var højere og anseligere end Røvernes. Da fandt man hint gamle Stykke Tømmer, af det dannedes et Kors, der blev Dødsseng for Verdens Frelser, og saaledes skete det, at Grenen fra Livets Træ, som plantedes paa Adams Grav, atter blev et Livsens Træ for Menneskeslægten.

Lidt om Blomster i Vinduerne.

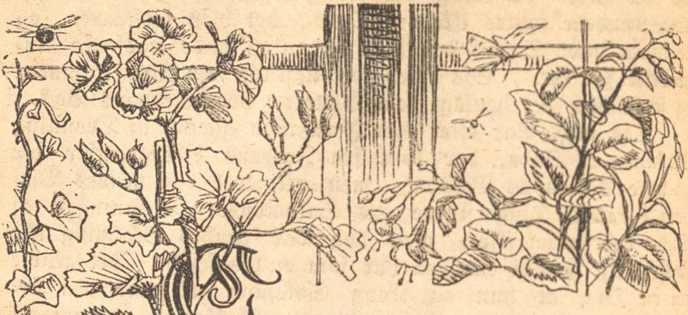

En større eller mindre Samling af Blomster i Vinduerne gjør altid et behageligt Indtryk og bidrager ikke uvæsentlig til at gjøre en Menneskebolig hyggelig. Det har derved mindre at betyde, om Blomsterne ere sjældne og kostbare, eller om de ere mere almindelige, thi enhver Plante er skjøn i sig selv, naar den ikke er forkrøblet eller syg. Kunsten ved simpel Blomsterdyrkning bestaar derfor mest i tilbørlig Pasning og Pleje; men dertil behøves ikke megen Tid og Ulejlighed, naar man har noget Kjendskab til Maaden og især, naar man har en saadan Kjærlighed til Blomster, at man ikke forsømmer dem. Planter ere et Slags levende Skabninger og maa som saadanne have Næring og Drikke og frisk Luft i rette Tid, hvis de skulle voxe og trives. Man maa derfor lære at forstaa deres stumme Sprog, samt lægge Mærke til hvad de kræve, og hvad de ikke kunne taale for derefter indrette sin Omgangsmaade.

Har en Potteplante tilstrækkelig og passende Jord, saa er det særligt Vandingen, det kommer an paa, saa den hverken faar for megen eller for liden Væde. Mangler en Plante Vand, saa hænger den med Bladene; blive derimod Bladene gule, saa er det oftest, fordi der er vandet for meget. Man skal sædvanlig ikke vande, uden naar Jorden er tør, men dog helst, før Bladene begynde at hænge, thi naar dette sker, er der allerede indtraadt Vand-

mangel. Man skal heller ikke vande for tit, saaledes som nogle have for Skik at vande hver Morgen og da kun lidt ad Gangen, det er langt bedre at vande sjældnere og da saa grundigt, at det kan naa til hele Jordklumpen i Potten; thi naar Vandet ikke til de nederste Rødder, saa ville Rødderne søge op til Overfladen i Steden for at fylde hele Potten. Man maa helst vande om Aftenen.

Men er det uheldigt at vande lidt og tit, saa er det dog værre at give for meget Vand ad Gangen, saaledes at Underkopperne staa fulde. Derved kan man ligefrem drukne sine Planter, thi Jorden bliver sur, og Rødderne ødelægges, fordi Vandet fylder hver lille Aabning, saa at Luften ikke kan trænge ind til dem. Potterne blive da slimede, og Jordens Overflade overtrækkes med grønt Mos. Hele Planten vil hurtig blive gul og sygelig og til sidst dø. Naar man mærker, at der i den Henseende er Fare for Planten, maa man omplante den i en ren Potte, der i Almindelighed helst maa være lidt mindre end den forrige, og i den ny Potte maa man give den anden Jord, som er blandet med groft Sand og lidt Trækul.

Heldigst er det jo dog, naar man kan undgaa at omplante Blomsten af den anførte Grund, hvilket man kan ved at være forsigtig med Vandingen. Der gives ogsaa andre Midler til at forebygge Jordens Surhed. Saaledes skal man ikke bruge glasserede Urtepotter, da Glassuren hindrer Luftens Gjennemgang og ikke tillader det overflødige Vand at trænge ud gjennem Pottens Sider. I øvrigt skal man ogsaa anvende et Slags Dræning ved sine Urtepotter. Man lægger nemlig et hvælvet Skaar med den runde Side opad over Hullet i Pottens Bund, og dernæst lægger man et tommetykt Lag af ganske smaa Skaar i Pottebunden. Oven paa Skaarene lægges et lille Lag Mos for at hindre, at Jorden ikke skal føres med, naar det overflødige Vand mellem Skaarene siver ned i Underkoppen. Samler der sig Vand i denne efter en Vanding, maa den strax tømmes.

God og for de fleste Potteplanter passende Jord kan man faa ved at samle Affald fra Haven sammen i en Bunke og blande det lagvis med gamle Græstørv, Muldjord, gammel Gødning, Fejeskarn o. lig. Bunken omstikkes nogle Gange og vil om et Aars Tid være tjenlig til Brug. Det vil da være heldigst at tilsætte denne Blanding lidt groft Sand, hvorved Jorden bliver løs og skjør og ikke let sætter Skorpe ovenpaa. Dette bør man ikke tillade i Blomsterpotter,

og begynder en saadan Skorpe at vise sig, maa man løsne den ved at kradse op i Overfladen med en Pind eller en gammel Gaffel. Det er mærkeligt, hvilken Forskjel, der vil vise sig mellem to Planter, som have ganske samme Vilkaar med den Undtagelse, at den ene beholder sin Skorpe uforstyrret, medens ved den anden Jordens Overflade Tid efter anden løsnes.

Man skal ikke gjærne plante smaa og unge Planter i store Potter, da saa Jorden let bliver sur; man skal i alt Fald saa blande mange halvforraadnede Græstørvstumper og Smaastykker af Tørv i Mulden. Men heldigere er det at anvende smaa Potter til smaa Planter, og saa ompotte dem Tid efter anden, eftersom mere Plads tiltrænges. Har Planten naaet Randen med sine Rødder, og man vil, at den skal voxe og udvikle sig mere, saa giver man den en større Potte, men søger derved at bevare Jordklumpen uforstyrret. Dette kan man let, naar Jorden ikke er for tør. Man holder da med

venstre Haand over Potten, i det man, som første Tegning viser, anbringer to Fingre paa hver Side af Plantens Stængel. Naar man derpaa vender Pottens Bund i Vejret, saa vil man kunne tage Potten af med højre Haand og beholde Jordklumpen i venstre, som anden Figur antyder. Vil Potten ikke strax løsne sig, støder man lidt med Kanten mod Bordet. Man skal ikke ompotte Planter, som have Blomsterknopper, eller som man ønsker snart skal blomstre.

Større og ældre Planter ompotter man, naar Jorden, de staa i, bliver for gammel og udtæret, ligesom ogsaa naar de ved Overvanding eller af anden Grund ere syge.

I første Tilfælde ryster man den gamle Jord af og løsner de stundum tæt sammenfiltrede Rødder med en Pind, studser dem lidt og fjærner dem, som ere syge eller beskadigede, hvorefter de plantes i Potter, der ere lidt større end de forrige. Omplantningen maa helst finde Sted om Foraaret efter endt Hviletid, naar Væxten paa ny er begyndt. Vinteren er nemlig Planternes naturlige Hviletid; en Hvile maa man unde sine Potteplanter og forberede dem til denne ved at formindske Vandingen samt ved om Efteraaret at udsætte dem for saa megen fri Luft som muligt. Giver man dem ikke en Hviletid, ville de give svage og blege Skud og en tarveligere Blomstring. De Planter, som man vil drive til at blomstre om Vinteren, maa man have givet deres Hviletid forud. I Hviletiden om Vinteren er der mange Planter, som næsten slet ikke behøver at vandes.

Blomsterne trives bedst ved Renlighed, ligesom da ogsaa en renlig holdt Plante frembyder et ulige skjønnere Syn, end hvis Bladene ere fulde af Støv. Bladene, der ere Plantens Lunger, kunne da ogsaa langt bedre indsuge Næring af Luften, end naar de ere dækkede med et Lags Smuds, som hindrer de fine Aabninger paa Overfladen i at virke. Om Sommeren renses Planterne bedst ved at sættes ud i Regnen; men om Vinteren, naar Kulden er til Hinder for denne Renselsesmaade, overbruses de en Gang imellem med kuldslaaet Vand, eller — hvad der er endnu bedre — man oversprøjter dem med en lille Blomstersprøjte.

Den omhyggelige Blomsterdyrker vil vide at borttage visne Blade og Blomster, og naar det behøves, sætte Stokke til Planten og opbinde denne. Potterne drejes jævnlig i Vinduet, for at Planten kan udvikle sig ligelig og paa alle Sider nyde godt af Lyset. Sligt jævnligt Tilsyn vil komme omtrent af sig selv hos en virkelig Blomsterven, og en saadan vil ogsaa altid have „Held“ med sine Blomster, selv om han ikke dyrker dem efter Gartnerkunstens Regler. Den, som nok vil have Blomster, men som forsømmer at yde dem jævnligt Tilsyn, vil kun faa liden Glæde af dem, da de sædvanlig om længere eller kortere Tid ville dø af Mangel paa Pleje.

Ovenstaaende er skrevet af en „Blomsterven,“ der i mange Aar har haft Glæde af at sysle med Blomster i sin Fritid. Det er en Del af hans Erfaring, som han har troet muligen kunde tjene som et Slags Svar paa det Spørgsmaal, der ofte er gjort ham: „Hvordan skal jeg bære mig ad for at faa Held med mine Potteplanter?“

C. Mathiesen.

Der er Foraar i Luft,
der er Sang, der er Duft,
der er Liv og svulmende Længsel;
ud i Mark vi nu maa
og i Muldjorden saa
det Frø, som vil bryde sit Fængsel.

Snart vil Ageren staa
klædt med Blomsterne blaa,
se Hørren, hvor Hilsen den sender?
Naar den gulnes i Høst,
skal den ruskes med Lyst
og rødes af flittige Hænder.

Saa i landlige Ro
faar man travlt i hver Lo,
naar Straaet skal brydes og skjættes,
og mens Dagene gaar.
skiller Hør man fra Blaar,
hver Tave for Heglen maa rettes.

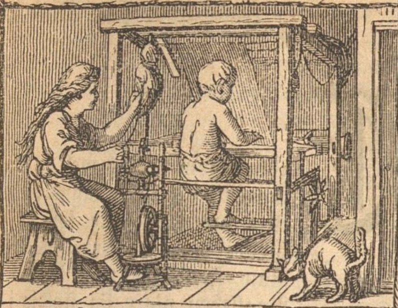

Naar saa Vinteren hvid
bringer Aftenenblid,
tændes Arnens varmende Lue,
drejes Rokkenes Hjul,
lege Skytterne Skjul
i Væverens hjemlige Stue.

Snart paa Vaarsolens Bud
bredes Lærredet ud
til Bleg paa de grønnende Enge,
og med Skjæmten og Smil
skæres Linnedet til
for de raske legende Drenge.

Flittig Pigerne sy,
medens højt imod Sky
stige Sangens de liflige Toner,
det er Arbejdets Lyst,
det er Glæden i Bryst,
hvor Fliden paa Højsædet troner.

E—h.

Hundehold paa Landet.

Enhver, som færdes med og blandt Dyrene, vil altid kunne finde et eller andet at rette for at befordre deres Velvære. Selv om man sjældnere paa Landet ser Raaheden gjøre sig skyldig i oprørende Behandling, er der dog ikke Spørgsmaal om, at Tankeløshed, Uvidenhed og gammel Slendrian i Virkeligheden tit berede Dyrene Plager, ja Pinsler; det bliver da enhvers Pligt at gjøre alt for at forhindre saadant. I Modsætning til Forholdene i de større Byer, hvor vistnok ellers de fleste og største Dyrplagerier finde Sted, er der imidlertid i en bestemt Retning, hvor Landbefolkningen ofte ikke „har rent Brød i Posen“, nemlig i dens Forhold til *Hundene*. — Nu vil man maaske lige strax komme med den Indvending, at det overordentlig store Hundehold, som Danmark er i Besiddelse af, og som er saa stort, at det næppe overgaas i noget andet Land paa Jorden, dog maa tale for, at man særlig ynder Hunden og villig deler med denne „Menneskets bedste Ven.“ I en vis Henseende er dette meget sandt; i Reglen holder man meget af dette Dyr, og naar man alligevel saa ofte gjør sig skyldig i Dyrplageri lige over for det, da sker det vel hyppigst af Tankeløshed. Allerførst maa bemærkes, at der uden al Tvivl holdes alt for mange Hunde her i Danmark. Ved Tal har man bevist hvilke uhyre Kapitaler der gaa til Spilde ved overflødigt *overflødigt* Hundehold, Kapitaler, der aarlig beløbe sig til Hundredtusender af Kroner, og som ganske vist kunde gjøres frugtbringende paa en langt mere velsignelsesrig Maade. Det er for saa vidt prisværdigt, at man næsten altid hos Landbefolkningen træffer den store Masse løsgaaende Hunde i en velnæret Tilstand, thi man kan paa ingen Maade nænne at sulte dem, „da man nu en Gang har dem,“ men naar det rigtig gik op for Befolkningen, hvormeget der tabes og ødsles bort til ingen Nytte paa denne Maade, — at det virkelig er saa, hvad der i et Blad („Hindholm“) for et Par Aar siden

gjordes opmærksom paa, at naar man havde de Kapitaler til sin Raadighed, som aarlig gaa til Spilde ved det for store Hundehold i Danmark, da vidste Samfundet gode Udveje, hvorledes den store Mængde forældreløse og vildfarende Børn skulde blive opdragne, — ja, da maa man tro, at det maatte indses at være en Pligtsag at indskrænke Hundeholdet saa meget som muligt. I en anden Henseende ligger der en Opfordring til at gjøre det i den Omstændighed, at den store Masse løsgaaende Hunde som bekjendt i høj Grad er farlig for vejfarende; man maa erindre, at man paa ingen Maade har Lov til hensynsløs at udsætte sine Medmenneskers Liv og Helbred for Fare, og at saadant desuagtet finder Sted tør ikke benægtes. Hertil kommer, at Hunden er Bærer og Overfører ikke alene af den skrækkelige og aldeles haabløse Vandskræksygdom, men at Mennesket ogsaa ved den kan paadrage sig andre kvalfulde, ja livsfarlige Sygdomme, i det Hundens Indvoldsorme saa saare let, f. Ex. ved at en Hund slikker et Menneske i Ansigtet, overføres til Mennesket og udvikle sig hos dette i en skrækkelig Grad. — Opfordringen til at indskrænke de løsgaaende Hundes Antal maa dog ingenlunde forstaas saaledes, at man til Gjengjæld skal forøge „Lænkehundenes“ Antal; det var tvært imod Meningen at tale disse stakkels Dyrs Sag, da det utvivlsomt er her, at man ofte, uden at tænke videre derover, forsynder sig og gjør sig skyldig i Dyrplageri; man siger næppe for meget ved at udtale, at Beskyldningen for Dyrplageri kan ramme i Huse og Gaarde, hvor man ellers i øvrigt sætter en Ære i at behandle de øvrige Husdyr godt. Allerede i den Omstændighed, at man aldeles berøver et Dyr Friheden Aar ud og Aar ind, ligger en meget alvorlig Opfordring til at gjøre alt for at mildne denne haarde Skæbne. Hunden er af Naturen et livligt Dyr, der ret nyder Livet i Frihedstilstanden, men netop som Følge heraf bliver Lænkehundens Lod endnu tungere. Det maa derfor ubetinget anses for en Pligtsag, at Mennesket indskrænker Lænkehundenes Antal, saa meget som muligt, og at man, naar Nødvendigheden byder at holde Lænkehund, til Gjengjæld gjør alt for at blidne dens Vilkaar. Da den slette Behandling, som vi des værre saa hyppig se, at dette Dyr bliver underkastet, i Almindelighed mere hidrører fra Tankeløshed end fra egentlig Haardhed, tør man ogsaa haabe, at nogle Antydninger om de Hensyn, som man ubetinget bør tage lige over for Lænkehunden, baade

ville være velkomne og lede til Bedring af disse stakkels Dyrs Kaar.

Hvad nu først Lænkehundens Opholdssted „Hundehuset“ angaar, da lader dette som oftest særdeles meget tilbage at ønske. Det er sjældent, at der er sørget for, at det findes paa et lunt Sted, medens det derimod i Almindelighed er utæt, saa at det ikke kan beskytte Dyret mod det ublide Vejr, ja undertiden bestaar hele Huset kun af en tynd aaben Tønde. Det er forstaaeligt, at Dyret i Regn og Slud, Frost og Sne maa lide store Kvaler ved et sligt Opholdssted, hvortil kommer, at Renlighedens tarveligste Fordringer langt fra iagttages. Hundehuset bør være beskyttet saa meget som muligt

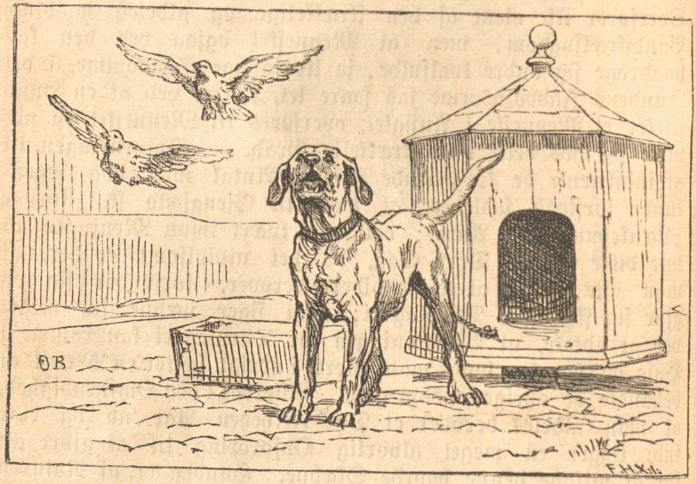

mod Vind og Vejr, ligesom for den stærke Solhede. Den bedste Slags Hundehuse ere indrettede til at dreje rundt om en Axe; Dyret lærer snart selv at føre Indgangen hen i Læsiden. Huset laves bedst af et dobbelt Lag Brædder med Mellemrum, hvori kan pakkes Avner, Risskaller o. lign.. Indgangen maa ikke være større end højst nødvendig. Da Hunden som bekjendt har stærke Uddunstninger og lider meget af Lopper, bør man omhyggelig sørge for Renlighed, jævnlig tør Halm til Strøelse og daglig Fejning og Udskylning af Pladsen omkring Huset. Ædetruget maa have den tilstrækkelige Størrelse; det maa jævnlig udskoldes, og i Frostvejr

sørges der for, at Føden ikke fryser; sker dette, da kommer Sulten til for at forøge Kuldens Kvaler. Naar Hunden ikke er bidsk, maa Lænken være saa tynd og let som muligt. — I vort barske Klima er det en ligefrem Pligt, at man til Lænkehund vælger en Hund af haardfør Race; at anvende en lille fin, spinkel, tyndhaaret Hund hertil maa ligefrem kaldes Dyrplageri.

I det Tilfælde, at Lænkehunden er langhaaret, bør den klippes hver Sommer, og det er en ligefrem Barmhjærtighedsgjerning jævnlig at lade den komme ud at svømme.

Som bekjendt hører Hunden til Rovdyrene; for at bevare dens naturlige Kraft, er det derfor ikke rigtigt alene

at give den Næringsmidler fra Planteriget. Det bedste er at forene Næringsmidler fra Dyreriget med Sager fra Planteriget. Raat Kjød alene gjør Hunden tung og dvask; Aadsler ere usunde som Næringsmiddel. Idelig at give Hunden store Knokler at gnave paa ødelægger Tænderne og gjør den gammel før Tiden; Fugleben ere farlige for Fordøjelsen, ligesom det ogsaa ubetinget maa fraraades at give Hunden stærkt krydrede Sager. Mælk, Brød, Grød (især Havregrød), Vælling, lidt Kjød, Brusk og Suppe ere sunde og kraftige Næringsmidler. Selvfølgelig maa Hunden aldrig mangle rent Vand til Drikke.

Et saa voldsomt Indgreb i Dyrets naturlige Levemaade, som sker ved, at Lænkehunden stadig holdes fængslet, bør man ubetinget mildne noget ved af og til at slippe Dyret løs. Er det af bidsk Natur, har man jo altid den Udvej at give det Mundkurv paa, men det forekommer mig, at enhver, som har set den Glæde, som en stakkels fængslet Hund bliver betagen af ved at slippes løs, om end blot en lille Stund, allerede faar tilstrækkelig Løn for den ringe Ulejlighed. Naar det haarde Vejr kommer, naar Frosten tiltager, og Sneen fyger, ja da skal der visselig et haardt Hjærte til for ikke at blive bevæget ved at høre Lænkehundens Hylen eller se den sammenrullet og rystende i dens kolde Hus.

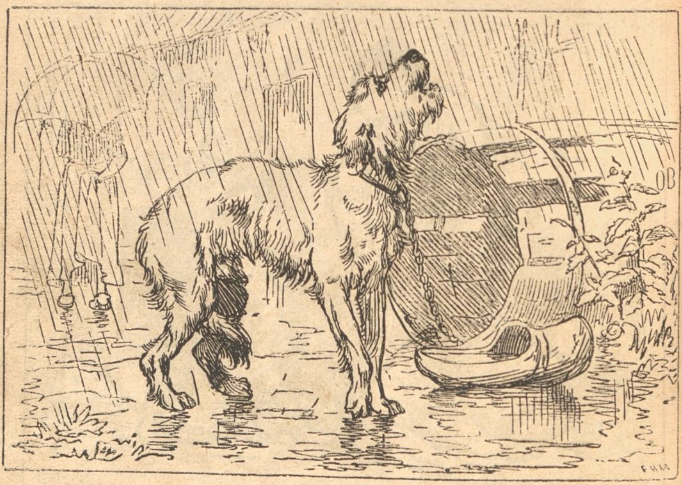

Naar der nu kastes et Blik over, hvorledes alt skal være, og hvorledes det er, da tør man vistnok anse det for givet, at der i Reglen ikke er saa ganske lidt at rette; vist er det, at de allerfleste Fejl ved Lænkehundens Behandling oftest kommer af, „at man ikke nærmere har tænkt over den Sag." Lad os i Fremtiden være enige om at gjøre det, — og jeg tror, at ikke alene de stakkels Lænkehunde ville have Gavn deraf, men at det ogsaa i højere Betydning vil være et Gode for os selv.

Ludvig V. Oppermann.

En Fristelse.

(Af Auerbach.)

Jeg husker det endnu, som var det sket i Gaar, og dog er der gaaet adskillige Aar hen siden den Dag. Det var ved Solnedgang, at jeg naaede til Byen og gav mig paa Vej til Tømmerhandlerens Hus. Uden for Huset laa der endnu nogle visnede Blomster spredte om paa Gaden; Tømmerhandleren var netop begraven Dagen i Forvejen. Jeg havde Pengene i Lommen; det havde holdt haardt nok at faa dem skrabet sammen, men skaffe dem skulde jeg jo. Min Mening var at betale dem til Enken selv, men da jeg gik forbi Kontoret, bankede jeg paa af gammel Vane og traadte ind. Bogholderen var ene derinde.

„Jeg skylder nogle Penge," sagde jeg.

„Lige tusend Daler," svarede han og tog mit Gjældsbevis frem af Pulten, han sad ved. „Det er ikke ført ind . . ."

„Nej, men jeg vilde nu op til Enken . . ."

„Hun ved ikke noget derom; der er ingen, der kjender til det uden vi to."

„Ja, jeg vil nu ogsaa blot gaa op og . . ."

„Det haster jo ikke," sagde Bogholderen og vendte sig bort fra mig. „Vi kan jo først tale lidt sammen derom."

Jeg kunde heller ikke se paa ham; det var, som om jeg havde faaet et Skud i Hjærtet. Bogholderen syntes at være godt til Mode, han holdt mit sammenfoldede Gjældsbevis for Munden og fløjtede en lystig Vise, en hel lystig en, og det var, som om to fløjtede paa en Gang, saadan skar Papiret Tonerne. Jeg blev ganske svimmel i Hovedet, og hvad

jeg aldrig før havde vovet, gjorde jeg nu, jeg satte mig paa Tømmerhandlerens høje trebenede Stol foran Pulten. Der havde han altid siddet, naar han haardhjærtet og stræng, som han var, pressede den sidste Skilling ud af et stakkels fattigt Menneske. Tanken om dette for mig igjennem Hovedet, men jeg formaaede ikke at sige et eneste Ord.

Bogholderen vendte sig om paa sin Drejestol og rakte mig Haanden. Dette Haandslag sagde meget. Ingen vidste noget om Gjælden uden han og jeg, og han tav gjærne stille, naar jeg gav ham noget derfor, og Sagen var dermed forbi. Jeg vilde pludselig blive forholdsvis velhavende, og hvorfor skulde jeg støde Lykken fra mig? Tømmerhandleren havde haft sin gode Fortjeneste ved mig, og han var rig, meget rig; de tusend Daler vilde hverken gjøre hans efterladte fra eller til, medens jeg vilde blive en holden Mand derved. Tusender af Mennesker vilde slaa til med Glæde. Der er maaske mange, der allerede have afgjort deres Sager med Bogholderen paa samme Maade. Alle disse Tanker strømmede ind paa mig, og dog var jeg til Mode, som om jeg var dømt for et Mord. Manden saa paa mig, smilte og nikkede, derpaa kradsede han igjen noget paa Papiret, idet han sagde:

„Skal vi gaa over i Værtshuset og tage os et Glas Øl?"

„Jeg tænkte lige paa det samme," sagde jeg. Men næppe havde jeg sagt det, før jeg blev overfalden af en Angest, som om jeg midt i en Skov var falden iblandt Røvere, og jeg snakkede dog lige godt om Vejret og alle haande ligegyldige Ting.

Bogholderen lukkede Bogen i, drejede Nøglen om i Pulten, trak en anden Frakke paa, greb efter sin Hat og stak mit Gjældsbevis i Lommen.

Jeg følte en sand Helvedesangest for ham, pludselig rev jeg Døren op og for ned ad Trappen og ud af Huset, saa jeg nær var falden omkuld; men jeg vender om, styrter forbi Bogholderen og op ad Trappen, hvor Enken staar øverst oppe, og raaber:

„Jeg skylder Dem tusend Daler og er kommen for at betale dem!"

Saadan gik det til. Jeg betalte hende hver Skilling, og det trøster, at det ikke kom videre med mig den Gang. Jeg har, Gud ske Lov, siden kunnet slaa mig skikkelig igjennem og haaber, at jeg skal kunne gjøre det til min sidste Dag. Men havde jeg givet efter den Gang, saa er det ikke godt at vide, hvordan det havde set ud med mig nu.

Kjærlighed og Had.

Fortælling af C. A. Thyregod.

I Birkekrattet med de hvide Stammer og det viftende, duftende Løv mødtes en Sommerdag Karl fra Tejstrup og Anna Marthas fra Knordal. Han kom fra hendes Hjem, den lille Gaard med de tre lave Huslænger, som stod henne paa Sandvolden mellem Krattet og Lyngbakkerne; hun kom fra Tørvemosen vester omme ved Vidjebækken, hvor hun havde rejst Tørv. Det var nu hen imod Middag.

Karl var en fire og tyveaarig Svend med en rank Vært, et ganske kjønt, om end noget firkantet Ansigt og et jævnt og findigt Væsen. Anna var en mildøjet og vakker tyveaars Pige, hvis største Skjønhed dog maaske var det prægtige, sorte Lokkehaar, der paa en utvungen og dog klædelig Maade bølgede hende ned ad Ryggen som en Flod. Hun stod saa støt og rolig med en lille Birkekvist i Haanden, men over hende var der ligesom en Undseelsens Uro, der lod hende skifte Plads hvert Øjeblik. At de to vare nære og kjære Venner, kunde en se med et halvt Øje, selv om man ikke hørte deres Samtale.

„Du har været omme i Knordal?" spurgte hun.

„Ja," svarede han. „Vi manglede Boghvede at saa — bare et Par Skjæpper — og vi vilde prøve at laane eller kjøbe det hos eder."

„Lykkedes saa dit Ærende?"

„Med Boghveden? Ja! Men jeg havde ogsaa et andet Ærende.“

„Jeg tænkte, du var kommen i Gaar,“ sagde hun. „I Dag er min Moder ikke hjemme.

„I Gaar kunde jeg ikke komme. Du har jo ogsaa sagt, at din Moster vist skulde afgjøre den Sag som alle andre. En ved jo desuden næppe rigtig, om du er din Mosters eller din Moders Datter.“

„Det er dog mest rimeligt, at jeg er min Moders Datter,“ lo hun.

„Ja, paa en Maade; men du forstaar nok min Mening.“

„Aa ja; men jeg tror dog, ingen Tvivl der kan være om den Ting. — Hvad jeg ellers vilde sige: Min Moster var vist ikke i godt Lune. Det er jo Tamperdag i Dag.“

„Er hun altid i daarligt Lune om Tamperdagen?“

„Nej, men paa den Tamperdag, der indfalder i Pinseugen, og det er jo i Dag. Jeg maa derfor ogsaa skynde mig hjem, at jeg ikke skal faa Utak.“

„Jeg maa da først fortælle dig, hvordan det gik med mit Ærende. Jeg gaar barfodet, som du ser, og da jeg kom til Døren, var der aabent helt ind til Stuen. Jeg gik ind; der var ingen. Døren til Storstuen stod paa Klem, og jeg skød den op, og da saa jeg din Moster. Hun sad paa Gulvet foran en Kiste, der stod aaben. Paa sit Skjød havde hun udbredt noget Smaatteri, en Sølvskilling, et Stykke falmet Silkebaand, en lille Ting, der kunde ligne en visnet Rose, og saadant mere. Hun sad og bøjede sig frem med foldede Hænder og saa paa Sagerne uden at røre dem.“

„Og hun mærkede ikke, at der var fremmede?“

„Nej, skjønt Døren knirkede, i det jeg skød den op. Først da jeg i en lydelig Tone bød Goddag, fik hun Nakken rettet, og i et Øjeblik havde hun dækket Sagerne med sit Forklæde. Nu spurgte hun i en hvas Tone, hvad jeg vilde. Jeg sagde da det om Boghveden, og det sagde hun Ja til; men hun blev siddende som naglet til Pletten, og derhos satte hun et Par Øjne op, som vilde hun sige: Gaa saa din Vej!“

„Og saa gik du vel?“

„Nej, jeg satte mig ned og saa meget mildt til hende, og saa begyndte jeg at snakke om, hvor kjær jeg havde dig, og at jeg vilde bede om, at jeg maatte faa dig til Kone. Hun lod til at blive meget forundret og spurgte, om jeg havde talt med dig og din Moder om det. Jeg sagde da, at du og jeg vare enige, og at jeg vel ikke havde spurgt

din Moder, men det havde du gjort, og saa vidt jeg vidste, var der intet i Vejen fra hendes Side. Nu kom der Liv i din Moster. Hun vred sit Forklæde sammen om de smaa Sager, hun før havde skjult med det, saa sprang hun op og lod Sagerne falde i Kisten og smældede Laaget i; nu vendte hun sig mod mig med begge Næver i Siderne og sagde: „Hvad fortæller du mig det for? Mit Samtykke giver jeg ikke; men naar du har Tøsens og hendes Moders Ja, saa behøver du vel heller ikke mere.“ Det syntes jeg nu ogsaa, og saa sagde jeg Farvel og gik, for den Besked, jeg havde faaet, var jo god nok.“

„Synes du?“ spurgte Pigen.

„Ja, det tykkes jeg virkelig, for hvad skulde der være i Vejen?“

„Der er det i Vejen, at min Moder aldrig siger Ja, hvis min Moster har sagt Nej.“

„Det forstaar jeg ikke, og jeg ved jo ogsaa nok, at du selv ikke forstaar Forholdene der hjemme. Imidlertid vil jeg have godt Haab om, at det vil lykkes for os.“

„Ja, det vil jeg ogsaa; men nu maa jeg hjem. Farvel, min kjære Ven!“ Hun rakte ham Haanden, men han slog sin Arm om hende og drog hende i sin Favn, hvor vi ville lade hende dvæle et Øjeblik, medens vi kaste et Blik paa Tilstanden i hendes Hjem.

Knordalgaarden var, som antydet, en lille Ejendom, hvis flade og temmelig magre Agerjord laa næsten overalt omsluttet af høje Lyngbakker, men det var et lunt Sted at bo, da der var Læ for næsten alle Vinde. Der var heller ikke uskjønt, thi en lille Bæk, kranset af Vidjer og Ellebuske, samt et smalt Engbælte, gjennemskar Engmarken; vesten for denne var det omtalte Birkekrat, der i al sin Ubetydelighed tog sig kjønt ud, og de høje Bakker med Lyng og Gyvel, med Enebær og Guldblomme, med dristige, maleriske Former og enkelte aabne Sandskred — alt dette ydede et broget og livligt Skue og gav Knordalgaarden en ejendommelig yndefuld Omgivelse.

For noget over ti Aar siden havde tre enlige Mennesker søgt et Læ for Verdens Storme der i den lune Dal. Det var Martha Knordal, hendes Søster Kristine og dennes lille Datter Anna Kjeldsdatter, hvem vi have set som en voxen Pige. Kristine havde før ejet en anseligere Bondegaard i en anden Egn, men hendes Mand havde ødelagt hendes Velfærd og derefter forladt hende. Martha var den ældste af Søstrene, og hun havde efter Sigende aldrig været gift, hun kunde ikke lide Mandfolk, men havde selv noget mandigt

i sit Væsen, ligesom hun ogsaa herskede som Mand i Huset. Man troede, hun var temmelig stræng mod sin blidere og blødere Søster og dennes Barn, men man vidste det dog ikke ret, thi Familien levede for sig selv og holdt ikke Omgang med nogen. Martha forstod at føre Plov og Plejl og udførte med egne Hænder Gaardens Mandsarbejde. Hvad hun ikke kunde overkomme, lod hun ligge, hvorfor Gaarden ikke var i den bedste Drift. Hun forestod alle Forhandlinger, der nødvendig maatte finde Sted med Naboer og andre, og hun var baade billig og tjenstvillig, hvorfor hun nød manges Agtelse, men havde ingen Venner.

Den unge Pige var ogsaa bleven holdt meget hjemme, men desuagtet havde hun vundet sig en Ven i Karl Tejstrup, og denne Ven kunde hun meget godt være bekjendt, thi han var en ulastelig Svend med en god Forstand og dygtige Hænder, og han var desuden en Søn af hæderlige og mer end almindelig velhavende Gaardfolk. Men de havde mange Børn, og nogen meget stor Arvelod kunde de ikke give hver af dem, hvorfor der stræbtes hen til, at de ved Giftermaal kunde skaffe sig Gaarde eller anden Næringsvej. To af Sønnerne og en Datter vare allerede forsørgede paa den Maade. Det var fuldkommen efter Forældrenes Sind, at Karl fattede Vilje til Anna Marthas. Man nærede en vis Tvivl om, hvorvidt hun var Kristines eller Marthas Datter; men om ogsaa en af dem havde faret vild i sine unge Dage, saa vare de nu skikkelige Kvinder begge to, og Anna, der var saadan en stille og elskelig Pige, skulde sandsynligvis arve Gaarden. Saaledes dømte Karls Forældre. Om en lignende Tanke var udtalt imellem de to unge, er nok muligt, men den gjensidige Kjærlighed var dog hos dem Hovedsagen.

Martha, der altid var temmelig myndig i sit Hjem, plejede at være særlig bister paa Pinsetamperdag. Kristine og Anna vilde da helst være ude af Huset, og Martha vilde helst være ene. Men nu om Middagen, da Anna kom hjem, sagde Mosteren, at hun ikke skulde gaa i Mosen om Eftermiddagen, men skulde kjøre Harven. Saa spændte hun Studene i Tøjet. Martha selv tog Saakurven og med opkiltede Skjørter og bare Ben gik hun saa ud at saa Boghvede, medens Pigen gav sig til at tilharve det saaede.

Det gik langsomt; thi Anna faldt i Tanker, og det benyttede Studene sig af til at gaa og halvsove. Kragerne flokkedes paa den af Harvetænderne oprevne Muld. Hun slog ud efter dem med Svøben uden at tænke derved, og de fløj

skrigende op; men nu raabte Mosteren til hende, at hun skulde bruge Svøben til Studene og lade Kragerne gaa. Nu gik det raskere, men det varede kun kort, og siden skjændte Martha, fordi hun gik og slæbte med de tunge Træsko i Muldet; derved blev hendes Gang saa langsom. Men hun var jo for fin, hed det, til at gaa barfodet ligesom Mosteren og andre Arbejdsmennesker. Anna skød nu Strømper og Træsko af, men uvant som hun var til at gaa barfodet, frøs hun paa Fødderne i Muldet og skar dem paa Smaastenene. Dette, samt de andre Tanker, hun gik og syslede med, bragte hende til at græde. Hun syntes, at Livet havde bragt hende saa liden Lykke og lovede end mindre. Tidlig var hun bleven forladt af en Fader, der aldrig maatte nævnes i hendes Hjem, siden havde hun levet saa ensomt hos sin svage og frygtsomme Moder og den strænge og stundum lunefulde Moster, og hendes Ungdom var henrunden temmelig glædesløs, indtil Elskoven havde grebet hendes Hjærte og aabnet hende en lys og liflig Verden. Men hun havde megen Frygt for, at Mosteren, hvis Ord plejede at være Rettesnor i et og alt, vilde modsætte sig hendes Attraa. At hendes Hjærtenskjær just havde henvendt sig til Mosteren paa dennes mørkeste Mærkedag, gjorde ikke Sagen bedre, og nu, hun gik der og fik den ene haarde Irettesættelse efter den anden, betoges hun af de tungeste Anelser. Kjærligheden var jo kommen til hendes unge Sjæl som den milde Foraarsregn til Bøgeskoven, saa den i faa Timer udfolder sig i al sin Friskhed og Ynde; nu nærede hun en til Vished grænsende Frygt for, at en kold og ubøjelig Vilje skulde bringe al Herligheden til at visne. Martha blev til sidst opmærksom paa hendes Taarer og raabte til hende: „Hvad græder du for?“ Men Svaret, hun fik, kunde hun ikke høre.

Martha blev ved at saa, til Kurven var tom. Saa traadte hun omhyggelig et Mærke i Furerne, hvor hun havde holdt op, og gik derpaa hen til Agerenden, hvor Sækken stod; men her ventede hun, til Pigen kom med Harven. „Lad nu Studene puste lidt!“ sagde hun. „Bind dem! — kom her hen!“

Anna adlød og kom hen og stod foran hende.

„Sæt dig!“ bød Mosteren. „Hvad græd du for? Frøs du om Pusselankerne?“

„Nej, ikke videre.“

„Hvad er det for Kunster, du og Karl Tejstrup har fundet paa?“

„Jeg ved ikke, vi have gjort noget ondt."

„Nej, men noget dumt, som du gjorde klogest i at slaa af Hovedet."

„Ak Moster! Hvis I vidste, hvor meget jeg holder af Karl!"

„Og det tror du vel, jeg har ingen Forstand paa! Jo, min Pige! Jeg er ikke fra i Gaar. Jeg har elsket og sørget og lidt, men nu har jeg det godt. Er der ingen, der klapper mig, saa er der heller ingen, der napper mig. Var du klog, saa lærte du dig til at pløje og saa og til alt Arbejde, at du i Tiden kunde forsørge dig selv. Mandfolkene due ikke."

„Der kan dog vist ikke siges noget ondt om Karl."

„Det kan ogsaa komme tidlig nok. — Se, nu lægger den ene Stud sig for Harven. Ja, lad dem hvile lidt, for har du ikke kjørt dem trætte, saa har du kjørt dem dovne. — Jeg skal dog en Gang fortælle dig noget, som du aldrig har vidst, som du maaske kan have Gavn af at vide, skjønt jeg ingen Glæde har af at rippe op i det."

Der var kommen en mild Betoning i hendes Stemme, som ikke var sædvanlig, der kom Mildhed i hendes haarde, vejrslagne Træk, saa hun mere end nogen Sinde lignede sin smukke Søsterdatter. Det prægtige, sorte Lokkehaar havde de til fælles, men det var noget graasprængt hos Mosteren, der nu begyndte sin Fortælling.

„Mens jeg var paa din Alder," sagde hun, „var jeg maaske ikke saa kjøn, som du nu er; men jeg saa dog ganske godt ud. Der var da ogsaa en Karl — han hed ikke Karl — men havde et andet Navn — som syntes godt om mig, og jeg var jo da saa forgabet i ham, som en Tøs kan være i et glat Mandfolkeansigt. Det var langt ude i Østeregnen, jeg tjente den Gang, og der havde han hjemme. Han havde Penge, og da jeg en Gang var i mit Hjem, og det blev omtalt, saa lovede min Fader mig, at jeg maatte faa min Fødegaard. Det var jo nu saa meget rart; men min Moder syntes ikke rigtig om det, thi hun og jeg vare stivsindede begge to, og vilde næppe kunne enes i Længden. Hun holdt mere af din Moder, som aldrig ret har haft Mod til at sætte haardt imod haardt.

Det var navnlig derfor, det trak nogle Aar hen, og jeg blev ved at tjene i Runsballe, men var hjemme i et Besøg en Gang om Aaret. Han, jeg taler om, fulgte med mig hjem en Gang og blev vel modtaget og vel set, for han var en Karl ligesom nu Karl Tejstrup, saa der ikke kunde siges noget ondt om ham. — Saa en Tid efter døde min Fader, og da jeg var hjemme til Begravelsen, talte jeg om min Faders Løfte til mig; men min Moder svarede, at nu havde hun ikke Sans for saadant noget. Alligevel var hun meget venlig mod min Kjæreste, der ogsaa var med til Begravelsen.

Mod ham tør jeg nok sige, at jeg var en tro og hengiven Pige — altfor hengiven, for jeg tænkte mere paa ham end paa Gud og ventede min Lykke mere af ham end af vor Herre. Derfor skulde jeg vel ogsaa tugtes. Han, jeg taler om, begyndte at blive mere kold mod mig, han opsøgte mig sjælden og havde kjendeligt Hastværk, naar vi mødtes. Da tog jeg en Gang Mod til mig og spurgte, om jeg havde fortørnet ham, og han sagde da, at jeg havde løjet for ham. — Løjet for ham, som jeg gjærne lod læse min Sjæls lønligste Tanker! Jeg blev underlig til Mode ved at høre det og trængte ind paa ham for at faa bedre Besked. Jo, jeg havde sagt, at jeg skulde have min Fødegaard, og det vidste han nu, sagde han, var ikke Sandhed. Jeg gjentog da mit tidligere

Udsagn om, at min Fader havde lovet mig Gaarden, og at jeg ikke vidste, der var tagen anden Bestemmelse; men selv om saa var —! Ja, om saa var, saa kunde han vel ogsaa tage anden Bestemmelse, sagde han, men det kunde vi for Resten tales ved om en anden Gang.

Det var Onsdagen efter Pinse, han havde forlangt og faaet mit Ja, og det var samme Dag fem Aar efter, vi havde den Samtale. Den Dag har aldrig været mig god. Imidlertid saa jeg endnu ikke, hvad han bestod af, fordi jeg var blind, ligesom du nu er, og som alle Piger ere, naar Sind og Sans omtaages af Elskov. Jeg var taabelig nok til at give ham gode og kjærlige Ord, medens han lo af mig i sit Hjærte. Jeg forsikrede ham, at jeg nok skulde overtale min Moder til at lade os faa Gaarden; jeg var selv vis derpaa, thi jeg syntes, at jeg med mine Arme kunde gribe og fastholde en hel Verden, naar jeg bare derved kunde holde ham fast. Jeg usle Daare tænkte ikke paa, at han ikke var værd at drage til sig med en Finger, naar det var en Gaard, der var det afgjørende.

Det var lige før Aften, jeg havde truffet ham ude ved Skoven, hvor hans Broders Mark grænsede ind til min Husbonds, og hvor vi saa tidt havde mødtes i lykkeligere Timer. Jeg skyndte mig hjem at faa malket og faa min øvrige Aftengjerning udført. Saa fik jeg hentet et Ark Papir og Pen og Blæk hos Degnen og fik et Stykke Lys hos min Madmoder, og da de andre gik i Seng, satte jeg mig til at skrive et Brev til min Moder. Daarlig nok var jeg til at skrive, men Ordene strømmede frem, og endnu, naar jeg tænker paa det, skammer jeg mig over, hvor jeg ydmygede mig, hvor jeg tiggede og tryglede. Saa, da jeg var færdig med Brevet, gik jeg ud i Byen og kaldte ad en Husmand, som jeg lejede til at bringe Brevet hjem til min Moder og skaffe mig Svar paa det. Saa var jeg atter rolig og tilfreds, for jeg troede, at mine mindelige Bønner skulde hjælpe, og jeg mente, at naar jeg blot kunde beholde min Ven, saa var alt saa dejligt og rart, som det kunde være.

„Husmanden bragte Svar tilbage efter et Par Dages Forløb. Brevet var skrevet af min Søster i min Moders Navn og var overmaade venligt; men min Begjæring blev bestemt afslaaet. Min Søster — det er din Moder, her er Tale om — skulde giftes, hun skulde have Gaarden. Den Sag var afgjort og kunde ikke gjøres om. Men jeg skulde slet ikke være Stifbarn, thi der var tilsikret mig en Arve-

sum, en stor Sum, syntes jeg, og saa desuden Ko og Faar, Seng og Dragkiste foruden lidt Sølvtøj og andet Pilleri. Jeg var, som der stod i Brevet, og som jeg ogsaa selv syntes, en rig Pige. Jeg stræbte at opsøge min Ven og tyktes, det var en god Tidende, jeg havde til ham. Jeg fandt ham liggende paa Grønningen bag sin Broders Lade, men han syntes ikke glad ved mit Komme; han rejste sig ikke, bød mig heller ikke sidde hos sig. Jeg stod som paa Naale, saa betagen var jeg af indre Uro, medens jeg fortalte, hvad jeg havde at sige. Bag efter løftede han sig paa Albuen, smilte til mig og sagde, at saa kunde jeg jo sagtens være tilfreds. Han var derimod meget uheldig stillet, thi hans Frænder vilde endelig, han skulde tilgifte sig en Gaard, og han turde ikke være dem ulydig. Vi to vare altsaa nødte til at slaa hinanden af Tankerne, sagde han, og jeg — o Gud! Jeg var endnu lige tosset: Jeg vilde sætte Himmel og Jord i Bevægelse, vilde rejse hjem til min Moder og trygle hende paa mine Knæ. Han sagde, at dette maaske var klogt nok, men det var dog bedst at give lidt Tid — han sagde ikke hvorfor. Saa rejste han sig og vilde gaa ind, men havde ikke rakt mig sin Haand til Farvel, hvis jeg ikke havde mindet ham derom. Der blev intet af min Hjemrejse, thi den kunde jeg ikke faa Lov til saadan i den travle Sommer. Imidlertid gik Sagens Sammenhæng op for mig, og endnu i Dag tror jeg, Aabenbaringen kom af sig selv, uden at der var nogen, der sagde mig Besked. Jeg ved det dog ikke, thi jeg var maaske ikke ved mig selv, saa det tykkes mig nu, at der ligesom tegnedes et Billede paa Væggen, hvor det stod for mig, at min mangeaarige Kjæreste skulde giftes med min eneste Søster, hvem min Moder i den Anledning overdrog det Hjem, der var lovet mig. Saa kunde jeg da endelig se, at i al min heftige Kjærlighed, medens jeg stred for det, jeg kaldte min Livsens Lykke, havde jeg bare været til Nar for dem, jeg i min Troskyldighed havde tryglet om Yndest og Godhed. — Du mente, jeg kunde ikke vide, hvor meget du holder af Karl Tejstrup! Jo, du; men du ved ikke, hvad jeg led, og hvor ulykkelig jeg var. Alle, som jeg havde Kjærlighed og Tiltro til, havde forraadt mig. Jeg syntes, at Gud selv havde forladt mig. Jeg bad ham om, at jeg maatte dø, men han bønhørte mig ikke. Saa bad jeg om, at han vilde skille mig ved Forstanden, for Sorgen syntes mig alt for tung at bære. I det Stykke var jeg nærmere ved at faa min

Vilje, for jeg var ikke ret mig selv til enhver Tid; men jeg havde det ikke bedre for det."

„Men", udbrød Pigen, „blev saa min Moder og — han —?"

„Gifte? Ja, og det var din Fader. De drev deres Ondskab saa vidt, at de indbøde mig til Bryllupet. Saa var min Madmoder dog bedre imod mig, for hun gik og passede paa mig og var bange for, jeg skulde tage Livet af mig selv. Det var dog ikke min Tanke. At jeg gjærne vilde gaa ned og staa og se ud i Fjorden, var ikke i den Hensigt; jeg ved ikke, hvordan det kom, men det ligesom vuggede mine Tanker til Ro.

Det var dog Skyld i, at jeg fik min Tjeneste sagt op og maatte flytte, for at jeg ikke skulde tage Livet af mig i deres Gaard. Om jeg dræbte mig selv et andet Sted, brød de sig kun lidt om; thi saadan er Folk. Jeg havde ingen Tjeneste og søgte ingen, og hjem vilde jeg ikke. Jeg fik Husly hos en gammel Aftægtskone i Serritslev, og da jeg ganske godt kunde bestille noget og desuden fik Rentepenge hjemme fra, behøvede jeg ikke at være til Byrde. — Græd ikke, Barn! der er grædt nok over min Ulykke, for den var ikke saa stor.

Om dine Forældre holdt af hinanden fra først af, eller det blot var Gaarden, de hver for sig holdt af, det ved jeg ikke; men det gik ikke godt med dem. De holdt begge af Stads og Storhed, de byggede og pyntede op, og Gaarden, hvorpaa der var Aftægt og Gjæld, kunde ikke holde ud til det. Din Fader slog sig til Handelen, og det blev Sagerne værre af, og det syntes da ogsaa, som han særlig havde Uheld i alle sine Foretagender, og Gjælden voxede ham over Hovedet. Om han egentlig var ond mod din Moder, ved jeg ikke, for din Moder er jo saa føjelig og blød, og maaske var han egentlig slet ikke ond af Naturen; men med min Moder kunde han ikke forliges. Alligevel kunde hun ikke nægte sin Datter noget, og min Moder blev sendt til mig om Hjælp, da det kneb. Jeg havde jo min Arv staaende i Gaarden, og naar jeg vilde lade den flytte ud paa et andet usikkert Pant, saa kunde han gjøre et nyt Laan. Jeg spurgte, om jeg skulde give mit Samtykke dertil for at takke for den Uret, der var øvet mod mig; men min Moder sagde, hun vidste ikke om nogen Uret, og saa sagde jeg, det var bedst, hun ikke forlangte nogen Velvilje af mig, inden hun fik opdaget det. Saaledes skiltes vi, idet hun lod sig forstaa med, at min

Hjælp vel ogsaa nok kunde undværes. Men hvad græder du for, Tøs?"

„Over det, I fortæller, Moster; men jeg skal nok se at lade det være."

„Nu da! Min Moder havde en fast Vilje, og hun havde lovet min Søster at skaffe Hjælp. Hun lod nu sin Aftægt sætte ud paa det usikre Pant, og hendes Svigersøn fik det Laan, han trængte til. Men det hjalp kun for en Tid, saa blev Gaarden solgt; min Moders Aftægt gik ogsaa i Løbet, men mine Penge kunde ikke tabes, da de stode paa første Pant i den gode Gaard.

Saa er der ikke meget mere at fortælle. Din Fader tog paa sin egen Haand, og Kvinderne toge ind i en Lejlighed, hvor din Bedstemoder laa syg og sengeliggende, og du var et uforsørget Barn. Din Moder har aldrig været stærk til svært Arbejde, saa jeg kunde skjønne og spørge, at I lede stor Nød, og imidlertid gik jeg som et enligt stærkt Arbejdsmenneske, der havde en Pengesum, som jeg ikke havde Brug for. Jeg kom ogsaa til min Moder en Gang, og saa tog jeg min Beslutning. Gaarden her blev kjøbt for mine Penge, og jeg tilbød jer alle et Hjem paa det Vilkaar, at din Fader skulde være som død og borte og aldrig omtales iblandt os. Der behøvede jo heller ikke nogen at vide noget om ham eller om, hvorvidt min Søster ejede noget af Gaarden eller det hele, men vi Kvinder have gaaet her for os selv og have haft gode rolige Dage.

Jeg har nok kunnet tænke mig, der vilde komme en Tid, da du vilde faa Giftermaalsgriller, og Gaarden, som man tænkte, at du var Arving til, kunde jo ogsaa nok faa en og anden Fløs til at gjøre sig lækker for dig, hvor lidt han end brød sig om dig for Resten. Nu har altsaa Karl Tejstrup meldt sig. Der kan ingen sige ham noget ondt paa, mener du, og det er maaske sandt; men synes du da, der er nogen Mening skabt i, at jeg skulde have sparet min Fædrenearv og slidt og slæbt for at øge den, og saa endelig give ham det hele?"

„Men det forlanger han vel heller ikke."

„Har han aldrig omtalt, at han ventede, du skulde have Gaarden?"

„Ikke saadan, det forsikrer jeg!"

„Naa, ikke saadan!" men hvordan da? Dog det vil jeg slet ikke vide; jeg vilde kun fortælle dig min og din og din Moders Historie og saa spørge, om du vil have min eller din

Moders Skæbne. Det ligger ikke til vor Slægt at blive lykkelig i Kjærlighed. Hvis du vil give alle Mandfolk en god Dag, saa er dit Hjem her i Gaarden, og jeg skal arbejde for dig og med dig, saa længe jeg kan røre mig. Naar jeg ikke kan arbejde længer, saa er du raadig over det hele, og du kan have et roligt Udkomme din Livstid. Vil du gifte dig, saa kan jeg ikke forbyde det, for du er ikke min Datter; men du er saa fattig, som nogen Pige kan være, thi alt, hvad der er her, er mit. Jeg faar da at tumle med det alene eller se at faa en anden gammel Kvinde til Hjælp."

„Alene? Vil I da ikke beholde min Moder?"

„Hvorfor skulde jeg det? Har du Raad til at gifte dig, har du vel ogsaa Raad til at forsørge din Moder. — Naa, du har ogsaa Tid at betænke dig paa, om du vil blive ved at være vor lille Pige eller ikke. Karl Tejstrup kan du godt begynde at slaa af Tankerne, for naar du faar ham fortalt, at du hverken arver Hvid eller Skilling og knap ejer Klæderne paa Kroppen, saa faar du nok at høre, at din Kjæreste er lige saa uheldig stillet, som min var; thi hans Frænder vil endelig, at han skal tilgifte sig en Gaard, og han tør ikke være dem ulydig. — Saa! nu ryger Skorstenen, og saa maa din Moder være kommen hjem. Gaa du nu hjem til hende, min Tøs! saa skal jeg tilsaa Marken og harve den færdig."

Pigen rejste sig og adlød. Hun var saa fortumlet, at hun ikke kunde samle sine Tanker; men da hun kom ind til Moderen, saa denne, at hun havde grædt, og hun vidste jo ogsaa, at paa denne Dag plejede den ellers alvorlige, men dog temmelig rimelige Søster at være vanskelig at omgaas. Hun spurgte, hvad der havde været i Vejen, og Pigen fortalte, at Mosteren havde gjort hende bekjendt med Slægtens Historie, som hun hidtil havde været holdt i Uvidenhed om. Hun turde vel ikke haabe, sagde hun, at Mosteren havde sagt Usandhed.

„Din Moster lyver ikke," sagde Moderen; „men det kan jo nok være, hun ser et og andet i et urigtigt Lys. Hun dømmer haardt om din Fader, og jeg modsiger hende ikke, for hvad kunde det hjælpe. Desuden har hun bedre Forstand paa de fleste Ting, end jeg, og det har hun altid haft. Hvad var ellers Aarsag til, at hun rodede op i de gamle Historier, som hun saa bestemt har forbudt mig at omtale?"

Pigen fortalte da om Karl Tejstrups Besøg og nævnte ogsaa den Syssel, hvorved han havde overrasket Mosteren.

„Naa!“ sagde Konen. „Det blev hans Sag ikke bedre af, for naar hun har disse Sager fremme, saa holder hun ikke af at blive overrasket. Det er gamle, ubetydelige Minder fra hendes Ungdom, og det ser ud, som hun bruger dem som Ilding, naar det gamle Had skal koges op. Jeg gaar altid af Vejen, naar jeg ser, hun har saadant for, thi jeg ved jo godt, at hun har lidt Uret, og at hun alligevel har gjort og endnu gjør mig og dig alt det gode, hun formaar. — Naa, hun havde vel altsaa imod det med Karl Tejstrup?“

Anna gjentog i Korthed de Ord, som vare faldne derom.

„Jeg tænkte det nok,“ sagde Moderen, „og derfor har jeg sagt, at din Moster skulde raade.“

„Men raader hun da over mig, fordi hun raader over Gaard og Gods? Hun sagde da ogsaa, at jeg for hende kunde gjøre, som jeg vilde.“

„Ja, min stakkels Tøs! men Karl vil nok ikke have dig, hvis du ikke skal have Gaarden!“

„Saadan tror I altsaa ogsaa om ham?“

„Ja, skjønt han vel hidtil ikke selv har troet det. Men saadanne forsynlige, skikkelige Folk som han og hans Slægt gaa ad den lige og jævne Landevej. Havde det været vitterligt, at du var en fattig Pige, saa — ja, Karl kunde vel syntes godt om dig, men han vilde sagt sig selv, at du ikke var Kone for ham, og da han ikke vilde holde dig eller nogen for Nar, vilde han nok have drejet af i Tide. At du er eneste Barn her i vor lille, men ret gode og velforsynede Gaard, det har han jo set, og i noget andet Lys forstaar han vel ikke en Gang at se dig.“

„Men hvorfor har jeg været stillet i det Lys?“

„Det er din Mosters Vilje. Hun har maaske tænkt, at der skulde hænde noget, som der er hændet nu, og at du saa skulde sætte dit Sind til at leve ugift. Det regner hun for den eneste Lykke, og maaske hun har Ret. Jeg ved det ikke. Jeg formaar ingen Ting. Vor Herre skal raade for det hele.“

Af Moderen fik hun altsaa ingen Trøst, og selv havde hun ikke nogen klar Indsigt i Livets Gang. Det var meget muligt, at den Bihensigt, man tillagde Karl, var det rette, men saa brød hun sig heller ikke videre om ham, thi hun vilde ikke, som i sin Tid Mosteren, kæmpe for at holde sin Hjærtenskjær fast til enhver Pris. Grundede hans Kjærlig-

hed i en Tanke paa Gods og Ejendom, saa havde hun taget fejl af ham, og det var ganske vist sørgeligt, men hun kunde ikke hindre det og fik at finde sig deri.

Det varede ikke længe, inden hun fik Lejlighed til at tale med Karl, skjønt hun ikke søgte ham. Han var stundesløs efter at møde hende, og saa traf det sig atter en Middagsstund, at hun sad ene i Skygge bag Vidjebuskene ved Bækken for at vogte Studene, som græssede i Engen. Da stod Karl uventet hos hende, og saa gjentog sig et Modstykke til hendes Faders og Mosters sidste Møde, thi hun blev siddende uden at rejse sig og uden at bede ham sidde hos sig. Paa hans Spørgsmaal fortalte hun, hvad han behøvede at vide: Hun var ganske rigtig sin Moders Datter, hun havde ogsaa en Fader, som hun kun havde haft liden Ære og Glæde af, for øvrigt ejede hun intet uden de faa og fattige Evner, Gud havde givet hende. Hun tilstod, at hun før havde næret andre Tanker om sin Stilling og havde ogsaa omtalt sligt til ham; det maatte han undskylde, hun havde den Gang ikke vidst bedre.

Ja vel, vilde han undskylde det, eftersom hun jo ikke havde ført ham bag Lyset med Vilje. — Men han var ellers bleven meget spagfærdig ved hendes Meddelelse og skyndte sig snart bort igjen, og saa — sagde hun, i det hun rev den Traad i Stykker, som hun just sad og syede med — saa er det forbi, og min Moster havde dog Ret, og det er vel bedst, som det er. Gud give mig Styrke til at bære Byrden uden at knurre.

Kanske græd hun en Smule den Eftermiddag; men det saa der ingen, og for Resten gik hun stille om og passede sine Ting saa nøjagtig som en Maskine. Hun svarede paa de faa Ord, der bleve henvendte til hende, men talte ellers intet.

Hendes Arbejde gik dog kanske noget langsomt, og det blev sent, inden hun fik Køerne sanket i Hus og malket, saa Mosteren, der holdt af at komme tidlig til Ro, knurrede over hendes Natteroderi. Knordalgaarden var liden af Bygning og den af kun nogle faa Kvinder bestaaende Husstand havde ikke følt Trang til at gjøre ny og store Indretninger. Stuen med dens to Alkovesenge var Familiens sædvanlige Opholdssted baade Nat og Dag, og der stod i den sildige, men lyse Aften Anna og siede Mælken op ved Bordet, medens Mosteren næsten afklædt stod paa Gulvet, men Dørene ud til Gaarden stode aabne. Da mørknedes Døren af en

Skygge, og en barfodet Mand traadte ind i Stuen og bød Godaften.

„Kan man nu ikke en Gang have Nattero!" udbrød Martha og for med et Sæt ind i Sengen; men Pigen havde nær tabt Mælkespanden af Hænderne, thi den fremmede var Karl Tejstrup, og hvad kunde han ville?

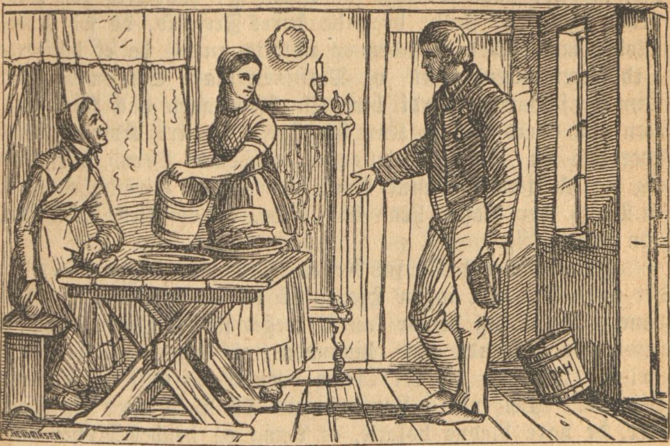

Det fortalte han uden Blæst og Bram. Det havde vakt ikke liden Eftertanke hos ham, da han paa en Gang opdagede, at den Pige, han havde kjær, var saa yderlig fattig, tvært imod hvad baade han og hun havde troet. Han var da gaaet hjem og havde raadført sig med sine Forældre, som før havde billiget hans Kjærlighed til hende. De havde raadet ham, at han nu skulde lade det hele være forbi, saa vilde de hjælpe ham til at gjøre sin Lykke et andet Sted. Det Raad syntes han ikke om, og saa var det kommen til en bestemt Udtalelse mellem ham og hans Forældre: Han skulde frasige sig al Forbindelse med Anna Marthas, eller ogsaa skulde han undvære al Hjælp hjemme fra. Han foretrak det sidste, thi rigtignok havde han et godt Øje til timelige Fordele, men den Pige, han holdt af, forstod han ikke at stille ind i Regnestykket med, og nu kom han for at spørge, om hun var sindet mod ham som forhen, skjønt han var lige saa fattig, som hun. Han havde ikke trættedes med sine Forældre, thi hverken de

eller han holdt af Trætte; men han vilde heller ikke trygle til nogen. Vor Herre havde givet baade ham og hende gode Evner; de kunde vel nok bane sig en Vej igjennem Verden ved Guds og deres egen Hjælp.

Der var noget uvilkaarlig tillidsvækkende i den sindige og bestemte Maade, hvorpaa han udtalte sig; da han drog Pigen hen i sine Arme, gjorde hun ingen Modstand, og da han derefter udviklede lige saa ædruelig, hvorledes han havde tænkt sig, at de skulde begynde deres Fremtid, da sad hendes Moder med foldede Hænder og udtalte nu og da et billigende Ord, men ellers intet, og Mosteren laa i Sengen og bed i Dynen af Harme, fordi hun ikke blev tagen paa Raad med, men gav ellers ikke et Kny fra sig. De tre Kvinder havde hver paa sin Maade Følelsen af, at denne Svend, der ellers tog sig ud, som saadanne Knøse ere flest, i Virkeligheden var en Mand, der vidste, hvad han vilde, og opfattede det Ansvar, han paatog sig.

Frændskabet holdt for Resten Ord paa begge Sider, saa det unge Par slet ingen Hjælp fik til at begynde sin Livsbane. De fik sig derfor kun et meget fattigt Hjem, men de stræbte udholdende med hinanden at gjøre det hyggeligt. Heller ikke bleve de ret længe boende ene to i deres fattige Lejehus. Det var i Løvspringets Tid næst efter hin Sommer, de vare blevne bosatte, at Anna og hendes Moster mødtes en Søndag ved Kirken. Den unge Kone spurgte til sin Moders Befindende og sendte en Hilsen hjem til hende.

„Din Moder har det, som hun plejer, og du har det vel ogsaa godt,“ sagde Martha, hvorpaa hun føjede til i en spydig Tone: „Du har jo nu faaet en fremmed i Huset!“

„Nej, det er ingen fremmed,“ lød Svaret.

„Nej, det er ogsaa sandt! Det er din Fader! Vil du ikke ogsaa snart have din Moder hjem til dig?“

„Husrummet er knapt, men Hjerterummet er rigeligt, saa der er intet i Veien, naar min Moder selv ønsker det.“

„Ja, og naar hun bliver sindet, som din Fader, saa hun ikke skammer sig ved at lægge sig ind hos eder at æde eders Smule Fattigdom op.“

„Min Fader er os ikke til Byrde i nogen Maade. Jeg ved nok, at han ikke nær har været, som han skulde; men jeg er ikke hans Dommer. Da jeg hørte, at det var bleven daarligt med hans Helbred, enedes Karl og jeg om at byde ham hjem til os — vi havde jo ellers ingen Frænder, der vilde vide af os at sige. Han tog glad imod Tilbudet og

vilde gjærne være hos os; men strængt taget trængte han ikke til vor Hjælp, for han havde lagt sig nogle Spareskillinger op. I mange Aar har han opført sig godt og været et skikkeligt og gudfrygtigt Menneske."

„Det vil jeg nok tro, for der er mange af den Slags. Naar de ikke længer due til at tjene Synden, saa ville de tjene vor Herre."

„Og han forsmaar ikke den angrende Synder, om han end kommer sent," sagde Anna.

De skiltes uden for Kirkegaarden, men da Martha kom hjem til Søsteren, omtaltes for første Gang imellem dem efter mange Aars Forløb den bortrejste Mand, og Martha spurgte ligefrem, om Kristine ikke ønskede at gjense sin Ægtefælle. Det gjorde hun, men turde næppe sige Ja, dog da Martha blev ved at slaa paa den Stræng, tilstod hun det, og det var med Glæde, at hun gik op til Huset paa Haveraad Mark for at gjæste hendes Datter og Mand. Da hun saa kom tilbage, maatte hun fortælle hvert Ord, der var faldet, og om, hvilken Forandring til det bedre, der var foregaaet med den fortabte Mand. Saa oprandt Pinsetamperdag, Marthas ulykkelige Mærkedag; men den Dag opbrændte hun de visne og falmede Minder fra hendes Kjærligheds Tid, og nu havde hun fattet en stor Beslutning og havde vundet en Sejr over sig selv.

Hun vidste saa godt, at baade Mand og Hustru og Svigersøn og Datter længtes efter Forsoning, og nu sagde hun, at alt det, som hun i saa lange Tider havde ruget over, skulde være glemt og tilgivet, og det skulde ikke være halvt men helt, saa det kunde kjendes. Hele Slægten skulde drage ned og faa sig et Hjem i Knordal, og Gaarden skulde, som hun en Gang havde tænkt, tilhøre hendes Søsterdatter. Men selv vilde hun ikke bo under Tag med dem; hun vilde drage op i Lejehuset, som det unge Par beboede. Man gjorde Indvendinger, men da hun sagde, at man skulde faa Lov til at sende op til hende hvad hun Tid efter anden kom til at mangle, og at man ogsaa maatte hente hende for at pleje hende, naar hun ikke længer kunde røgte sig selv, saa var der ikke videre at sige til, og Omflytningen iværksattes, dog saaledes, at hun ikke mødte Svogeren, hvem hun vel paa anden Haand lod tilsige sin Tilgivelse, men ikke vilde se.

Hun lod sig først bevæge til at se ham paa hans Dødsleje; men da kom baade Anna og hendes Mand til stærkt at

tvivle om, hvorvidt det virkelig var Had, der havde regeret i hendes Hjærte og gjort det bittert, eller om det ikke snarere var en uudslettelig Kjærlighed, som hun var vred over, fordi hun med al sin Styrke ikke kunde udrydde den. — Da han var død og jordet, tog hun Bolig hos sin Søster og var nu mild og medgjørlig som aldrig før; hendes Harme og Bitterhed var borte, og hun blev efterhaanden mild og glad som et Barn, men hun levede ikke et Aar til Ende.

Lindormen.

En gammel Historie, som ikke kan høres for tidt.

Med nye Billeder.

Rige Folk har, hvor beslaaede de saa end er med Penge, tidt og mange Gange Besværligheder og Daarligheder at trækkes med, som Fattigfolk slet ikke kjender noget til, thi der er virkelig Sygdomme, som ikke ligger i Luften eller stammer fra Vandet, men kommer af fulde Fade og Glas og trives bedst i Fløjels Lænestole, og bløde Senge med Silkeomhæng, det kan den hovedrige Mand i Amsterdam, vi nu skal høre om, bevidne. Hele den udslagne Formiddag sad han i sin Lænestol og røg Tobak, naar han da ikke var for doven til blot at gide gjøre sig den Ulejlighed, eller han laa og maabede ud ad Vinduet; men naar saa Middagsmaden kom paa Bordet, fik han travlt, han spiste som en Tærsker, og hele Eftermiddagen igjennem spiste og drak han, snart noget varmt og snart noget koldt, saa at det næsten ikke var muligt at sige, hvor Middagsmaaltidet var til Ende og Aftensmaden tog ved, for det gik næsten ud i en Kjøre. Og det var nu ikke, fordi han var sulten, for det var han næsten aldrig, men

F.H.X.IN.

noget skulde han jo dog fordrive Tiden med, det var nu hans Bestilling, og naar han endelig havde faaet Has paa Aftensmaden og var kommen i Seng, var han da ogsaa saa træt og udaset af alt, hvad han havde taget sig for, som en anden en, der havde trillet med Brosten eller havde hugget Brænde hele Dagen. Af dette Levnet blev han naturligvis efterhaanden saa tyk som en Øltønde, men ikke nok med det, til sidst vilde hverken Mad eller Søvn smage ham, og han havde det til Stadighed, som vi alle sammen undertiden kan have det, var ikke rigtig rask, og heller ikke rigtig syg; selv mente han nu, han var meget daarlig, kunde man stole paa, hvad han sagde, saa havde han 365 forskjellige Sygdomme om Aaret, en til hver Dag; alle Byens Læger blev spurgte til Raads, han slog hele Spande af Mixtur i sig, skuffede Pulver i sig og slugte Piller saa store som Andeæg, og tilsidst kaldte man ham for Spøg ikke andet end det tobenede Apothek. Al den Doktoreren hjalp imidlertid slet ingen Ting, thi han gad ikke følge Lægernes Raad til Punkt og Prikke, det var blevet alt for besværligt. „Guds Død!", sagde han, „hvad Nytte er det til, at jeg er en rig Mand, naar jeg skal leve som en Hund". Endelig hørte han da en Gang tale om en Doktor, der boede hundrede Mile borte, og som var saa dygtig, at de syge blev raske, naar han blot saa rigtig paa dem, ham gik Døden altid af Vejen for, sagde man. Den rige Mand fattede Tillid til denne Doktor og skrev et langt Brev til ham om alle sine Daarligheder. Lægen mærkede snart, hvad der fejlede ham, at det ikke var Medicin, men Maadeholdenhed og Bevægelse, han trængte til, og saa skrev han da til ham: „Min gode Mand, det er et slemt Tilfælde, De har, men jeg skal nok faa Dem kureret, naar De vil lyde mit Raad. De har et fælt Dyr i Maven, en Lindorm med syv Munde. Jeg maa selv snakke med Lindormen, og De maa derfor komme til mig, men for det første maa De hverken kjøre eller ride, men bruge Apostlernes Befordring, ellers ryster De Lindormen, og saa bider den Dem i Indvoldene, tager syv Tarme paa en Gang. For det andet maa De ikke spise mere end to Gange om Dagen en Ret Grøntsager, om Middagen med et Stykke Pølse til og om Aftenen et Æg; til Morgen kan De nok spise en Tallerken Kjødsuppe. Spiser De mere, voxer Lindormen, og saa har De ikke mere nødig at lade Skrædderen komme, men kan lige saa godt strax sende Bud efter Snedkeren og lade ham tage Maal af Dem til en Ligkiste. Det er mit Raad, og vil De ikke lyde det, kan De være vis paa,

at De ikke faar Gjøgen at høre til næste Aar. Nu kan De gjøre hvad De vil." Da Patienten fik den Besked, lod han strax sine Støvler børste og gav sig paa Vej næste Morgen, som Doktoren havde foreskrevet. Den første Dag gik det saa langsomt, at han godt kunde have haft en Snegl til Forløber; mødte han nogen paa Vejen og de hilste paa ham, sagde han ikke saa meget som god Dag igjen, og hver en Orm, han saa krybe, traadte han ihjel. Men allerede den anden Morgen og endnu mere den tredje, kom det ham for, som det var længe siden han havde hørt Fuglene synge saa fornøjet, og han syntes, at Duggen saa saa frisk ud, og at Blomsterne paa Grøftekanten var saa kjønne, og alle Folk, han mødte, saa' saa venlige ud, og han selv med, og hver Morgen, naar han gav sig paa Vej, var det endnu fornøjeligere alt sammen, og han gik stadig lettere og muntrere afsted, og da han endelig den attende Dag kom til Byen, hvor Doktoren boede, og stod op den næste Morgen, følte han sig saa vel tilpas, at han sagde: „Jeg havde da aldrig kunnet blive rask paa en uheldigere Tid end nu, lige som jeg skal hen til Doktoren; bare jeg dog havde en Smule Susen for Ørene eller lidt Hjertebanken". Da han kom hen til Doktoren, tog denne ham i Haanden og sagde: „Naa, lad mig nu en Gang høre rigtig fra Grunden af, hvad De fejler." „Hr. Doktor," sagde den rige Mand, „nu fejler jeg Gud ske Lov slet ingen Ting mere; det skal fornøje mig, hvis De er lige saa rask som jeg." „Det er Deres Lykke, at De har fulgt mit Raad," sagde Doktoren, „Lindormen har De faaet Bugt med, men De har endnu Æg af den i Livet, derfor maa De ogsaa gaa hjem paa Deres Ben, og, naar De er kommen hjem, flittig save Brænde — De behøver jo ikke at lade nogen se det — og ikke spise mere, end Maven kræver, saa kan De blive en gammel Mand." „De er en rigtig Fiffikus, Hr. Doktor," sagde den rige Mand, „jeg forstaar Dem nok"; og han gik hjem og gjorde, som Doktoren havde sagt, og han blev 87 Aar, 4 Maaneder og 10 Dage gammel og var stadig saa frisk som en Fisk, og hvert Nytaar sendte han sin Doktor tyve Dukater, fordi han havde kureret ham for Lindormen.

Efter Hebel ved **Fr. W. H.**

Smaating.

Der var en Gang to unge Folk, som nylig havde holdt Bryllup og levede i Herlighed og Glæde, thi de elskede hinanden af ganske Hjærte og havde fuldt op af alle Livets Goder.

Men en Morgen vaagnede den unge Kone og sagde:

„Jeg er saa underlig til Mode i Dag. Jeg ved ikke hvorfor, men jeg er saa forstemt, saa mismodig, næsten bedrøvet. Ved du ikke, hvad der er i Vejen med mig?"

„Jo", svarede Manden. „Ser du der henne i Krogen ved Benenden af din Seng, der hænger en stor Spindelvæv. Det er let at forstaa, at saadan en sød lille huslig Kone som du maa føle sig ilde til Mode, naar saadan noget er i hendes Nærhed."

„Jeg kan ikke se den," sagde den unge Kone.

„Rejs dig op, saa vil du nok faa Øje paa den. Her har du Støvekosten."

„Ja, men jeg kan virkelig ikke se den, min Ven," sagde den unge Kone, staaende nede ved Benenden og spejdende rundt om.

„Ja, saa er den der rimeligvis heller ikke," svarede Manden smilende. „Mon ikke ogsaa Spindelvæven i dit eget Sind skulde være blot og bar Indbildning?"

„Du har Ret," svarede den unge Kone med en munter Latter, „og jeg tror, du har brugt den rigtige Støvekost til at feje den bort med."

Uskyldig Leg. „Men Børn dog, hvilket Spektakel! Og hvorfor slaar du din Søster, Peter?" — „Aa, vi lege bare Mand og Kone, Mo'r."

En stor Ulykke. I et Familieselskab, hvor der efter forskjellige Retter blev sat en stor Kage paa Bordet, gav en otteaarig Dreng sig bitterlig til at græde. Man ilede hen til ham for at høre, hvad der var paa Færde. „Aa", hulkede han, „jeg kan — ikke — spise — en Smule — mere!"

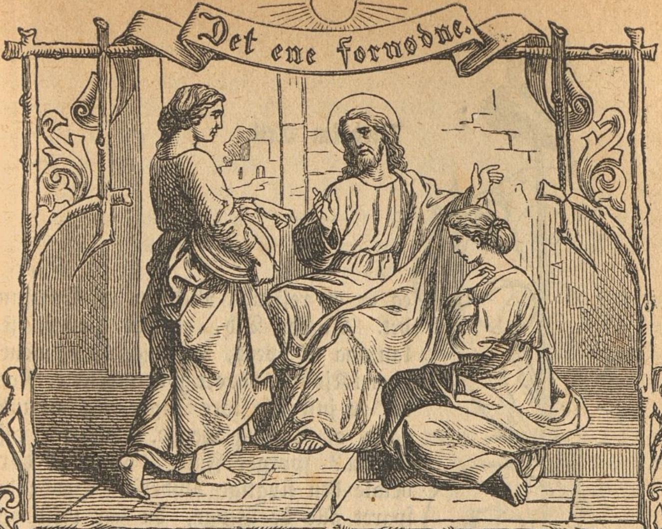

Søg først Guds Rige
af dit Hjærtes Længsel,
søg ved din Frelsers Fødder
Fred med Gud!
Lyt til hans Ord,
som Fangen i sit Fængsel
vil lytte til det søde Frihedsbud!

Gjør saa din Gjerning
frisk og ufortrødent,
med Tro og Bøn
i Sjælens dybe Grund, —
da har du Solglimt
i din sidste Stund!
Da har du det,
som ene er fornødent!

Chr. Richardt.

Vilhelm Tell.

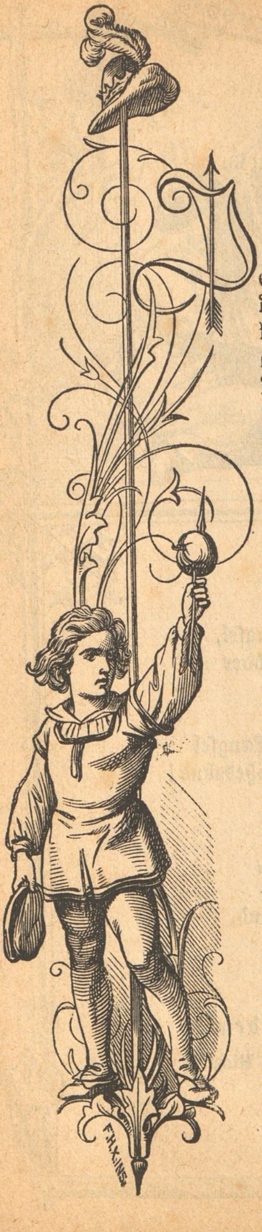

Jeg er et rejsende Medlem af Samfundet. Al den Tid, alle de Penge, jeg kan faa til overs, rejser jeg op og mener oven i Kjøbet, at de ere godt anvendte. Naa, det er just ikke store Sager, jeg kan undvære af Tid og Penge. Hvorfor rejser du? spørger Folk. Du maa dyrt betale den flygtige Nydelse. Havde du sparet alle de Penge, du har rejst op, kunde du have været en rig Mand! Ak, hvor I dog forstaa jer daarlig paa det! Vi rejse jo netop for at blive rige. Vi samle os jo Skatte paa enhver Rejse. Naturens, Kunstens og Livets Skatte dynge vi jo sammen. Naar vi rejse, indsamle vi dem, og det er en stor Glæde, men den største Glæde have vi dog af at gjemme dem og at tage dem frem alt imellem, til vor egen og til andres Fryd. I maa tro, det er en større Glæde end at gjemme paa Guld og Sølv eller at vise det frem! — Forleden saa jeg tilfældig dette lille Billede af Vilhelm Tells Kapel, med Klippen Mythenstejn i Baggrunden. Flux springer Laaget op paa min Skatkiste og viser mig den klare lyseblaa Vierwaldstädtersø i Svejts. Jeg ser i samme Nu dens hundrede Bugter, dens stejle Klippekyster, kransede med frodigt grønt, dens vældige Indhegning af høje Bjærge, dens lave smilende Byer, Dagens klare Solskin og Aftenens luende Rødme. Jeg ser

Folket, som færdes paa Fjældene, paa Kysten og paa de blaa Bølger, dette stærke, djærve Folk, som ligner saa meget de danske Bønder, der ligesom disse glæder sig barnlig ved at se det hvide Kors i den røde Grund, dette Folk, som har dejlige gamle Sagaer til fælles med os, og som ogsaa i vore senere Krige har fulgt os med kjærlig Deltagelse. Jeg ser Svejtserfolket med sin store, lysende Mindekrans, der i 5 Aarhundreder har straalet for hvert Folk, ja, for hvert enkelt Menneske, der har Friheden kjær. Skulle vi bruge dette Øjeblik til at se paa Kransens første Blad!

I Begyndelsen af det 14de Aarhundrede havde Hertug Albrecht af Østerrig undertvunget Svejtserbønderne, men det var ham ikke nok at herske over dem, han vilde ogsaa kue dem og gjøre dem til Trælle. I den Tid maatte jo kun Adelen være fri, Borger og Bonde skulde være Træl. Hertugen satte da østerrigske Mænd til at være Øvrighed i Landet og havde vist nok med Flid valgt de haardeste og ubarmhjærtigste. Han drømte vist ikke om, at han lettere kunde have bøjet Mythenstejns knejsende Tinde end Bondens fribaarne Hoved. Den 7de November 1307 ved Midnats Tid gled adskillige Baade over Søen til Rütli, en lille, snæver Plads ved Kysten, omringet af næsten lodrette Fjælde, kun tilgængelig fra Søen. Paa denne ensomme Plet samlede sig 33 Mænd. Under dem brusede den dybe Sø, over dem knejsede de stærke Fjælde, over dem igjen den mørke, stjærnerige Nathimmel, over den igjen skinnede Guds trofaste Øje, som vogtede paa de Mænd, der vilde vove alt for at bevare Guds kosteligste Gave. I den tavse Nat hævede disse Frihedens Sønner deres Hænder op imod det høje og svor for Guds Aasyn, at de vilde befri deres Folk eller dø. — Man viste mig en Kilde, som skulde have sprudlet frem af den haarde Sten paa den Plet, hvor de aflagde den hellige Ed; vist er det, at i denne Nat og paa denne Plet aabnedes Frihedens Kildevæld, der snart strømmede over hele Landet og bortskyllede alt fremmed Tyranni. Da jeg stod ensom paa denne Plet, svulmede mit Hjærte af Andagt og Tak, som om jeg stod i en Kirke.

Landfogden G e s s l e r var Svejtsernes værste Plageaand Han fik nu i Sinde at føje den bitreste Haan til sit Voldsherredømme. Han oprejste en høj Stang, og paa den satte han sin Hat og befalede da, at enhver Svejtser, som gik forbi, skulde hilse paa Hatten som paa ham selv. En ung Svejtserbonde V i l h e l m T e l l gik forbi uden at hilse. Han var en af dem, som havde været med paa Rütli; hvor kunde han,

Frihedens edsvorne, bøje sig for Tyranniets haanende Paafund! Han blev greben af Vagten og ført, tillige med sin unge Søn, for Gessler. Da denne ser Barnet og ved, at Faderen er den dygtigste Bueskytte i hele Egnen, finder han paa den grusomme Straf, at Tell skal skyde et Æble af sin Søns Hoved. Tell blev dybt rystet, ingen Dom kunde have været ham haardere. Vel plejede hans Pil aldrig at forfejle sit Maal, men hvor skulde han faa roligt Sigte nu, da hele hans Livs Glæde stod paa Spil. Den stolte Tell nedlod sig til at bede om Naade, Faderhjærtet overdøvede enhver Røst i ham — men han bad forgjæves; han kunde lige saa let have bevæget Klippens haarde Mur. Da griber han, i den yderste Harme en Pil, sigter og skyder Æblet bort, uden at krumme et Haar paa Barnets Hoved. Det omkringstaaende Folk opløftede et Frydeskrig, deres Helt var frelst, Barnet var frelst, og nu var Turen til Gessler at harme sig over Udfaldet af hans Hævn — men pludselig opdager han en anden Pil, som Tell havde taget frem, og spørger:

„Hvad vilde du med den? Du maatte jo kun skyde et Skud."

„Denne Pil skulde have gjennemboret dit Hjærte, hvis jeg havde ramt min Søn," svarede Tell. Men efter dette harmfulde Svar var han alter fortabt og fordømt. Han blev lagt i Lænker for at føres til et Fangetaarn paa den anden Side af Søen, og Gessler var saa opsat paa Hævn, at han selv gik om Bord i Baaden, der skulde føre Tell, af Frygt for, at hans Bytte skulde slippe fra ham. Da de ere komne midt ud paa Søen, rejser sig en af disse pludselige frygtelige Storme, som Beboerne af disse Egne kjende saa godt. Det er Vinden, der bliver presset og slynget igjennem de kløftede Klipper, der omgive Søen. Dens ene Side kan undertiden ligge glat som et Spejl, mens den anden Side kan være i det voldsomste Oprør. — Nu saa det galt ud for Gessler og hans Mænd. Østerrigerne forstode sig ej paa at kløve de oprørte Bølger. Da foreslog en af dem, at Tell skulde løses for at styre Baaden. Det skete, og strax lystrede Baaden hans øvede Haand. Han styrede mod Land paa et passende Sted, og inden nogen kunde hindre ham, sprang han op paa Kysten med et vældigt Spring. Ved dette stærke Stød gled Baaden atter ud i den vrede Sø. Tell stod fri og frels mellem sine kjære Fjælde, der nok skulde vogte ham. Efter at Gessler længe havde været omtumlet af Bølgerne, lykkedes det ham at naa Land, men dog kun for at dø,

thi Tell, som fra Kysten havde fulgt hans Færd, gjennemborede ham nu med sin hævnende Pil. Rygtet om Geslers Voldsfærd og om hans Død for nu som et Lyn fra Fjæld til Fjæld, fra Dal til Dal og blev Tegnet til Opstandens Udbrud. Snart efter blev Bønderne Herrer i deres eget Land, og snart kunde de takkende strække deres Hænder op imod Himlen, thi der var intet uskyldigt Blod, som klæbede ved dem; det var en hellig Krig, de havde ført.

Aar 1388 blev Vilhelm Tells Kapel bygget paa den Plet, hvor han var sprungen i Land fra Geslers Baad. Det blev indviet i Overværelse af en talrig Menneskeskare; iblandt dem var 114, som havde kjendt Tell personlig. Kapellet er en smuk aaben Søjlehal; det ligger paa en yndig Plet, de blaa Bølger skylle dets Fod, den grønne Skov favner det kjærligt. Det er endnu i denne Dag holdt godt vedlige, og der holdes en aarlig Folkefest først i Maj, naar den unge Vaar ret har udfoldet sin Skjønhed.

2*

Se nu, kjære Læser, det var en af mine Rejseskatte, som jeg viste frem for dig. Det er maaske ikke noget nyt for dig, men tilgiv mig saa, thi naar man har vandret paa hellige Steder, da kommer undertiden Mindet over en med saadan en Vælde, at man maa have Luft. — Og nu Farvel, du dejlige og minderige Land! og Farvel for denne Gang, kjære Læser, fra din Ven:

Anton Nielsen.

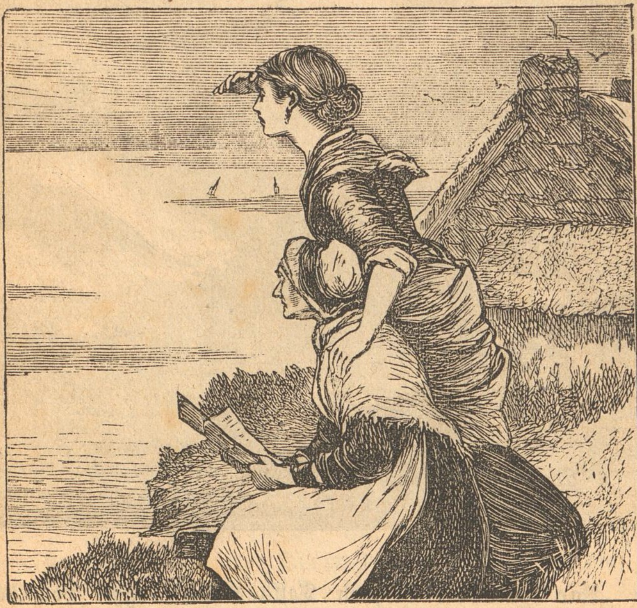

En uventet Tilstaaelse.

Der rased et Uvejr forgangen Nat,
Stormen legede rigtig Tagfat.
Tilsøs fik den knækket Master og Rær,
tillands fik den væltet de mægtigste Træer.

Den havde hylet og hvinet og bruset og braget,
havde hvislet og pebet og tudet og knaget;
havde rusket og revet i Gjærde og Hæk,
havde pisket til Skum hver Aa og hver Bæk.
— Nu blinker i Solglans den lette Vove,
og der er Fred i de dæmrende Skove.

Men inde aander man ikke saa frit.
Der er endnu man ej Stormen kvit.
Hvor Solen Vej gjennem Ruderne finder,
ser den røde Øjne og brændende Kinder.
Og endnu stadig i ængstelig Venten
spejde to Kvinder deroppe fra Skrænten.
Moderens Frygt for Manden blev
i Dag lidt dæmpet ved Sønnens Brev,
men Datteren holder sin Haand over Brynet
for at skygge mod Solen og skærpe Synet.

„Aa, Mor, Mor, der kommer han jo,
det er Williams Baad — aa, hvor kunde jeg tro —?"
„Men din Far?" — „Han er med." — „Gud ske Lov — men dette
med William, Barn? — Nu, saa svar dog, Annette!"
„Ja, Mor, hvad vil du jeg mere skal sige?"
„Nej, nej, jeg forstaar jo nu al Ting min Pige;
i Aften taler vi to med Far.
Den Sag skal vi snart faa klappet og klar."
„Aa Mor, det var godt med det Uvejr i Grunden,
nu er hele min Tvivl, al min Angst forsvunden."

Anna Winkel Horn.

Et Væddeløb.

I England holdes ikke blot de berømte store Væddeløb, saasom ved Epsom og paa Ascotsletten, men ogsaa til regelmæssige Tider over hele Landet en Mængde større og mindre. Nogle af dem kunde kaldes Sogneløb; thi ingen Hest udenfor Sognet eller en lille Kreds faaer Adgang til dem, fordi man ikke kan staa sig ved at lade navnkundige eller med store Bekostninger opdrættede Heste bejle til Prisen. For selve Sognet eller Kredsen er imidlertid Væddeløbsdagen en stor og betydelig Festdag; den er for mange af Beboerne den eneste Dag hele Aaret rundt, da de more sig i Fælleskab og betages af samme Iver. De gribes Alle af Lidenskab for Løbet, og desuden er der ved saadanne Lejligheder, hvad vi vilde kalde en Dyrehavsbakke: Boder og Telte med Musik, Mester Jakel (paa Engelsk: Punch and Juddy), Gjøglere, Linedansere og endel Drik i Smug. Alligevel gaaer Lystigheden sjelden over den rette Grænse, fordi Egnens større Godsejere, gejstlige og borgerlige Embedsmænd ere tilstede og blande sig i Mængden. Siden Drukkenskab er aftaget saa meget eller næsten ganske forsvundet mellem de højere Klasser, kunne disse være en Slags Politi, den bedste Slags Politi, nemlig ved at give Almuen et godt Exempel.

Paa en saadan Dag var det, at Præsten i det og det Sogn kom kjørende i sin Enspænder op til Væddeløbsbanen og blev modtaget med Høflighed og god Vilje fra alle Sider. Hans Formand i Embedet havde været sygelig og gnaven, og man var glad over nu at have en sund og kraftig Præst, i den bedste Alder, der tog Del i, hvad Sognefolkene holdt af.

En Forpagter, en bredskuldret Mand med stort Hoved, Ansigtet brunt af Sol og Vind, krøllet, rødligt Haar, nærmede sig Præsten og bød ham et lydt Velkommen, og af Maaden, hvorpaa Præsten gav ham Haanden, kunde sees, at Forpagteren var en velstaaende og velseet Mand i Menigheden.

„Men, med Tilladelse, Hr. Pastor," raabte Forpagteren, „hvad er det for en Krik, som De har faaet for Deres Kaleche idag!"

„Ja", svarede Præsten med et blidt Smil, „den seer jo ikke godt ud; men min lille Sorte havde Hoste, og saa mente jeg, at jeg for en Gangs Skyld kunde lade den Gamle gaa for Vognen. Jeg har faaet den overladt af min Broder, Obersten, for at den kan slide saa smaat og forresten have det godt paa sine gamle Dage".

Hesten — eller det var da en Hoppe — saa unægtelig ikke godt ud. Den havde upaatvivlelig engang været blank brun, men havde lagt sig noget Graaligt til, saa at Farven nu var ubestemmelig. Den var saa mager, at Knoklerne stode frem af Huden. Den havde, saasnart den standsede, sat alle fire Ben næsten sammen, og Hovedet hang med et Udtryk af Tungsind, som om den havde Bevidsthed om at være gammel, huskede sin Ungdom og havde Erindring uden Haab. Men de Fleste vilde ved at se paa den slet ikke have tænkt sig, at den engang havde været ung.

Men der blev ikke Tid til videre Tale om Hesten; thi Klokken ringede til det første Løb, og fra nu vare alle de Forsamlede en lang Stund fuldstændig optagne af, hvad der gik for sig; thi ikke blot blev Enhver, naar Hestene fore afsted, uvilkaarlig greben af Forventning og Iver, ophidset af, at hint smukke Dyr var i Spidsen, at et andet sprang frem, indhentede det, kom forbi, at det første syntes at føle menneskelig Lidenskab, Stolthed eller Sorg, alt eftersom det med Opbyden af al Kraft kom forrest igjen eller blev tilbage, at et tredje kom foran og truede de to o. s. v. —, men der blev ogsaa vundet og tabt Penge; foruden Kamp om den udsatte Pris var der Væddemaal, Alle væddede, Alle skreg, Enhver havde en Yndling blandt Heste eller Ryttere, og Enhver havde udenom eller „paa Randen" nogen personlig Tilfredsstillelse eller Smerte, idet Flaget faldt.

Forpagteren kom igjen hen til Præsten, der fra sin Vogn havde seet til. Den brave Krøltop havde baade vundet og drukket endel, men ingenlunde drukket over Tørsten; han var blot rigtig glad, højrøstet fornøjet.

„Hør, Hr. Pastor", raabte han, „vi have fundet paa en Spøg, og nu kunde De gjøre os den Fornøjelse at være med!"

„Hvad er det for en Spøg?" spurgte Præsten forsigtig.

„Det er den, at vi ville have et Løb for Kjøreheste, og saa kunde De, Hr. Pastor, lade Deres løbe med. Jeg holder 20 mod 1".

Meningen heraf var naturligvis, at tabte Præstens Hest,

skulde han betale et Pund (18 Kroner); men vandt den, skulde han af Forpagteren have tyve Pund.

Præsten svarede: „Jeg har Intet imod at vove mit Pund for den fælles Fornøjelses Skyld; men jeg maa dog sige, at min Hest ikke er nogen almindelig Kjørehest."

„Nej, det véd Gud, at den ikke er nogen almindelig Kjørehest!" raabte Forpagteren med et nyt Blik paa det stakkels magre, sørgmodige Dyr. „En almindelig Kjørehest!" gjentog han og lo, saa han maatte holde sig i Siderne.

Præsten kunde maaske have tilføjet, at hans Broder, Obersten, havde holdt den som Væddeløber, og at den ude i den store Verden havde i gamle Dage vundet adskillige Sejre for ham; men rimeligvis var det ikke nødvendigt at sige det, tilmed da Forpagteren lo saa overmodig ad den Advarsel, han fik.

„Er De saa med, Hr. Pastor?" raabte Forpagteren.

„Naar De endelig vil det", svarede Præsten.

Forpagteren skyndte sig afsted for at udbrede den morsomme Nyhed og for at ordne Alt til Løbet.

Præsten saa sig om og fik Øje paa Johnny. Der var ellers ikke noget rigtig godt Forhold mellem Præsten og denne Fyr eller halvvorne Dreng; thi Johnny besad en sær Færdighed i at unddrage sig Bibellæsning i Aftenskolen og alligevel komme i Besiddelse af det Stykke Smørrebrød, der paa velgjørende Sognefolks Bekostning blev budt Forsamlingen. Desuden var Johnny mistænkt for at have Anlæg til at blive Krybskytte. Men han havde en Egenskab, som i dette Øjeblik gav ham Værd: han elskede Heste, og han var lyksalig, naar han fik Lov til at ride. Da han var saa fattig, havde han ikke kunnet skaffe sig Undervisning i Ridning som Kunst, og derfor brugte Ingen ham ved de egentlige Væddeløb.

„Hør, Johnny", sagde Præsten og vinkede ham til sig, „vil Du ride den Gamle?"

Johnny svarede Ja, men med et Blik og med en Tone, hvori man med nogen Opmærksomhed og god Vilje kunde have mærket den Tanke: Engang faaer jeg Lov til at ride Vædderidt, og saa skal det være paa saadan en Rallike!

Men Præsten havde i dette Øjeblik ikke Vilje til at spejde i Johnny's Sjæl og byde ham noget Bedre; af den Kurv med Fødevarer og Hjertestyrkning, som Alle have med til Væddeløb, fremtog han en Flaske og sagde: „I denne Flaske er der fransk Brændevin, Johnny; tag og gnid Gamles Ben godt dermed og stryg den ogsaa henad Ryggen. Før hende

saa lidt frem og tilbage, saa hun bliver lind i de gamle Ledemod, og saa ville vi se".

Ved de sidste Ord saa Johnny op paa Præsten; der var et eget Udtryk i den højærværdige Herres Blik, og det funklede tilbage fra Johnny's Øjne som med Anelse om Sejr.

Præsten vedblev: „Enten jeg vinder eller taber, faaer Du et Pund, Johnny; men vinde vi, faaer Du desuden Tiendedelen".

„Det er tre Pund", sagde Johnny med mærkelig Hurtighed i Regning og ganske blændet af sin Rigdom.

Da man var færdig med Forberedelserne og der blev lagt Saddel paa Hoppen, sagde Præsten: „Endnu Et, Johnny. Vær ikke for rask med Pidsk og Sporer. Hun kjender de Ting fra gammel Tid af og holder kun af dem med Maade".

„Ja", sagde Johnny, men tænkte ved sig selv: Lad mig blot komme bort fra Præsten!"

Der blev megen Munterhed, da Hoppen med Johnny skridtede eller humpede ind paa Banen, skjøndt Somme sagde senere, at de kun havde leet, fordi de Andre lo; de havde strax lagt Mærke til, at Præstens Hoppe var højere end noget af de andre Dyr og havde Stil, det vil sige et vist Fornemt ved sig som den, der er kommen af godt Folk.

Imidlertid, Løbet begyndte, og Folks Munterhed steg, da de saa Præstens Hoppe i en Blanding af Vralten og Spring støde saa forfærdelig, at Johnny saa ud, som om han blev brugt til at kjerne Smør, eller, efter Andres Mening, som om Hestens Kryds spillede Bolt med ham. Inden Johnny nogenlunde fik Sæde, vare de andre Heste komne et ganske godt Stykke foran; men da saa han sit Snit, fik Brug for begge sine Ben og gav den Gamle begge Sporer. Den gjorde en løjerlig Bevægelse, som om den vilde stejle, men havde glemt Kunsten, kastede sig til Siden og tilbage, men fór derpaa frem med et stort Spring, saa at Folk raabte Bravo, men for Løjer. Johnny gav den paany Sporerne, og den gjorde paany et stort Spring; men dennegang blev den ved.

Folks Lystighed hørte op og slog efter en kort Tavshed over i Undren og Beundring. Der behøvedes ikke megen Erfaring fra Væddeløbsbanen for at se, at man her, tiltrods for alle kantede Bevægelser, havde ædelt Blod og god Tugt for sig. Efter faa Øjeblikkes Forløb blev det heller ikke tvivlsomt for Nogen, hvem der vilde sejre; thi Præstens Hoppe naaede Kjøreheſtene, fór igjennem Klyngen som en Aal eller som en

Pil og kom saa langt forud for dem som nogensinde en Helt foran almindelige Soldater. I den forsamlede Mængde, hos Høj og Lav, var der Sans og Modtagelighed for Sligt; i Beundringen blandede sig Rørelse. Man raabte: Stolte Dyr! Ædle Hoppe! Adelsmand! Gamle Kapitajn! Hurra for Præstens Hoppe! Og jo mere Folkets Skrig rejste sig skingrende og bedøvende paa dens Vej, jo mere der svingedes med Hatte og Tørklæder, desto mere syntes den at kjende sig selv igjen og at faa ny Ungdom under sit gamle Skind.

Forpagteren stod ved Siden af Præsten. Han havde allerede fremtaget sin Tegnebog for at betale, men kunde ikke faa sine Øjne fra Hesten.

„Jeg har tabt!" raabte han, „men lige meget! Jeg har seet en Trumf!"

Præsten sagde: „Jeg sagde Dem, at det ikke var en almindelig Kjørehest".

„Gud velsigne Dem, Hr. Pastor!" svarede Forpagteren; „en almindelig Kjørehest! Jeg beder Deres Hoppe og dens Forældre om Forladelse for hvert Ord, jeg har sagt! En almindelig Kjørehest! Jeg véd ikke, hvad jeg vilde give for saadant et Dyr, hvis det var ungt og tilfals! Men saadan, som hun er, byder jeg 50 Pund for hende."

I dette Øjeblik faldt Flaget, og op steg paa Stangen en rød Firkant med Sejrherrens Numer. De slagne Kjøreheste bleve hurtig standsede; men Hoppen vedblev at fare frem i sin vældige Fart. Ørene stode frem saa stive som Pinde, og Halen stod ud saa lige som et Kosteskaft; Johnny vippede op og ned uden Magt over den. Folk lo baade af Morskab og af Beundring.

„Halvtredsindstyve Pund, Hr. Pastor! Tag derimod! Jeg skal være god imod hende!" raabte Forpagteren.

„Vel", svarede Præsten og gjorde en Bevægelse som til Haandslag. I samme Øjeblik faldt Hesten.

Man ilede til for at hjælpe den; men den var falden for ikke mere at rejse sig, den var „styrtet"; den havde med sit Liv maattet bøde for at være yngre af Sind end af Aar, mægtigere af Vilje end af Krop.

„Det gjør mig ondt for Deres Hoppe, Hr. Pastor", sagde Forpagteren.

Præsten svarede temmelig skarpt: „*Min* Hoppe? Det synes mig, at De nylig kjøbte den af mig!"

„Det er mig ikke bekjendt, at Hr. Pastoren modtog Budet før nu, da der ingen Hoppe er", sagde Forpagteren.

Havde de to agtbare og ansete Mænd siddet hjemme enten i Præste- eller i Forpagtergaarden, er der ingen Tvivl om, at de snart vilde have bilagt deres Meningsforskjel og blevet næsten ligesaa gode Venner som før. Men de stode i en Klynge. Hoppens Død havde fremkaldt en Misstemning; alle de Mennesker, der nys havde jublet over dens Løb, mente eller følte nu, at den aldrig burde have løbet. Misstemningen gav sig ikke Luft ligefrem, men ad Omveje. Nogle, der syntes at holde med Præsten, forlangte, at han for den offenlige Velanstændigheds Skyld (on public grounds, sige Engelskmændene ved saadanne Lejligheder), ikke maatte lade Forpagteren slippe fra et givet Ord, medens Andre, der stillede sig paa Forpagterens Side, erklærede, at det efter Omstændighederne var hans Pligt ikke at vige uden for den strenge Ret. De to Mænd fornam, at der bag Ordene, som bleve sagte, var noget Uudtalt, en gnavende Bebrejdelse. Dette hindrede ganske en Forsoning; der faldt bitre Ord, og det kom til Proces, en langvarig og for begge Parter kostbar Proces.

Hvo af Parterne, mener Læseren, bør vinde Sagen?

M. Goldschmidt.

Det var en kjendt Sag i hele Egnen, at der var Nisser eller Bjærgfolk oppe i Bjærgby Bakke; vejfarende Folk havde ved Midnats Tid set Toppen af Bakken rejst op paa fire gloende Pæle, medens allehaande Smaapuslinger med toppede Huer havde færdedes derunder, og man havde hørt en egen Klingen og Summen i Luften ligesom Gjenlyden af en dæmpet Musik, saa den Sag var klar nok. Des mærkeligere var det, at Kromanden Anders Vissing rystede paa Hovedet med et spottende Smil, hver Gang der var Tale om Bjærgfolket, men det forstaar sig, nogen Vantro er der jo altid i Verden. Anders Vissing havde endog begyndt at grave Kæmpehøjen ud oppe paa Toppen af Bakken for at faa Sten til Hjælp til en ny Lade, han vilde bygge sig.

„Du skulde dog ikke gjøre det, Anders," sagde Jens Bjærgby, hvis Gaard laa i Lavningen neden for Bakken. „En kan aldrig vide, hvad det kan føre til."

„Hvad skulde det vel kunue skade?"

„En kan aldrig vide det," sagde Jens og tog sig betænksomt en Pris.

„Det er Synd for den gamle Kæmpehøj," mente Kro-

mandens Datter, den smukke Kirstine. „Der er saadan en skjøn Udsigt oppe fra Toppen af den."

„Ja, kunde man leve af Udsigten," svarede Anders Vissing, „saa kunde Højen gjærne faa Lov til at staa; men da man nu ikke kan det, saa faar den hjælpe mig med sine Sten."

„Ja", sagde Jens langsomt, „jeg vilde dog gjøre mig en Samvittighed af de Sten."

„Og jeg vil gjøre mig en Lade af dem, om saa alle Bjærgfolkene satte sig derimod med Hænder og Ben," svarede Kromanden.

Næppe havde han sagt dette, før der hørtes en underlig rumlende Lyd, der syntes at komme nede fra Jorden eller fra Kjælderen. Jens Bjærgby tabte næsten sin Snusdaase, saaledes for han sammen, men Kromanden saa blot ud af Vinduet op mod Himlen og sagde:

„Det er mærkeligt, at det kan tordne med saadan en klar Himmel."

„Tordne?" svarede Jens og tog sin Hue. „Ja, kald det Torden, hvis du vil. Men det Slags Torden hører man ikke hver Dag. Jeg tænker nu, det er Bjærgfolket, som vil lade dig vide, at de hørte, hvad du sagde; men en har jo Lov til at tro det, han tykkes bedst."

Dermed rystede han paa Hovedet og gik bort fra Kroen. Anders Vissing fulgte efter ham og blev staaende ude paa Trappen med Hænderne i Buxelommerne; inde i Skjænkestuen var der tomt, han havde derfor god Tid. Lidt efter drejede der en stor Vogn, næsten som et helt Hus, om Bakken og tog Vejen ned mod Kroen. Vognen bestod af en eneste stor lukket Kasse med fire Hjul under og et Kuskesæde forved.

„Det var da en sær Stratenrøver, den Kusk," tænkte Anders Vissing, „han ser mig noget udenlændsk ud. Monstro han vil her ind?"

Vognen standsede rigtig nok uden for Kroen, men kun for at give Kusken Lejlighed til at vexle et Par Grovheder med Kromanden.

„Har du ikke set en Abekat komme her forbi i Dag?" spurgte Kusken paa et Maal, der hverken var dansk eller tysk, men lidt af begge Dele.

„Nej, du er den første," svarede Anders Vissing. „Er der bleven en borte for dig?"

„Ja, jeg tænkte, han maaske var søgt til dig," sagde Kusken og viste Tænder. „Lige søger jo Lige."

„Naa, ja jeg mente nok, det var derfor, du søgte efter ham," svarede Kromanden, „Hos mig kan det ikke hjælpe ham at komme, her plejer vi at kvæle Abekatten."

Efter at de endnu havde vexlet et Par udsøgte Talemaader med hinanden, rullede Vognen videre, og Kromanden gik ind og fik sig en Lur i sin Lænestol, til Skumringen begyndte at indfinde sig. Da gabede og strakte han sig, gned sine Øjne og fik Ild paa sin Pibe. Saa gik han ud i Haven for at trække lidt frisk Luft, thi inde i Skjænkestuen var Luften tung og lummer.

I den anden Ende af Haven sad der imidlertid to unge Folk og talte sammen. Det var Naboens Svend og Kromandens unge Datter. De vare saa at sige voxede op sammen og havde lige fra deres allerыngste Dage været Venner af Hjærtens Grund. Det var derfor ikke saa underligt, at de, da de traadte ind i den voxne Alder, vare blevne Venner i en ganske anden inderlig Betydning end før, og at de for længst vare komne paa det rene med, at de umulig kunde leve uden hinanden. Uheldigvis var Svend omtrent i samme Formuesomstændigheder som en Kirkerotte, der som bekjendt anses for et Dyr, der stadig lever i meget smaa Omstændigheder, og da Kromanden fik Øjet op for, at hans Datter og eneste Arving havde givet sit Hjærte bort til denne Stodder, blev han vred som en Tysker og lovede at brække Arme, Ben og Hals paa Svend, hvis denne ikke holdt sig fra hans Enemærker. Endskjønt dette Løfte just ikke var af en saa farlig Natur, som det saa ud til, kom det dog over de unge som et Lyn fra en klar Himmel, eftersom det paa en Gang omstyrtede alle de smukke Fremtidsbygninger, som de trolig havde hjulpet hinanden med at rejse, naar de i Mørkningen sad og talte sammen der ude i det lille Syrenlysthus. De tabte alligevel ikke rent Modet, begge vare de for unge til ret at have erfaret, hvor stor en Løftebryder Haabet plejer at være, og som alle elskende satte de derfor deres Lid til, at der nok vilde komme lysere Tider en Gang igjen. Og alt imens mødtes de af og til i Smug der ude i Lysthuset, sukkede lidt, kyssedes lidt, talte sammen om gammelt og nyt og saa paa hinanden.

Det gjorde de ogsaa nu, da Kromanden pludselig faldt ned over dem som en Bombe, der spreder Død og Ødelæggelsens Vederstyggelighed om sig til alle Sider. Anders Vissing var storslaaet i sin Vrede, han lynede og tordnede som et helt lille Uvejr og viste sig saa bibelstærk, at man maatte

undres derved. Hans Udlæggelse af det fjerde Bud mindede om de gamle Kirkefædres klare Tankegang og var i det hele et mesterligt og kraftigt Foredrag, som med stor Fornøjelse blev hørt af to gamle Kællinger, der sad ude paa Grøftekanten og tømte en Pægl Brændevin sammen, hvorefter de skyndte sig afsted for at bringe Historien videre om i Byen.

Kirstine græd og løb ind, Svend krøb langsomt tilbage over Hegnet, og Kromanden dampede op ad Havegangen som et Lokomotiv, der gaar for fuld Kraft. Her mødte han gamle Per Jul, eller som han paa Grund af sine krumme Ben kaldtes Per Hjulben, der beklædte en Kjældermesters, Gaards- og Staldkarls Stilling i Kroen. Per Hjulbens Ansigt, der ellers var af en smuk kobberrød Farve, havde i Øjeblikket et mat fortinnet Udseende, og hans Øjne stode paa vid Gab som Portene til en Rejsestald. Munden stod paa Klem, og en sort Hugtand kigede ensom frem fra de mørke Omgivelser omtrent som Saltstøtten af Loths Hustru ved det døde Hav.

„Hvad er der ved det?" spurgte Kromanden, som endnu ikke var kommen ud af sin bibelske Stemning. „Du ser jo ud som Jerusalems Ødelæggelse Dagen efter Syndfloden."

„B..j..ærg...folket," stammede Per Hjulben.

„Bjærgfolket? Hvad de? Svar, din Tosse!"

„De er nede i Kjælderen," sagde Per og slog sig med den knyttede Næve i venstre Haand for at give sine Ord Eftertryk. „De er dernede hver en... De rumler og tumler og holder Hus, saa det er en Gru!"

„Hvad er det, du staar og vrøvler om? Har du kanske set dem dernede?"

„Om jeg har? Ja, desværre har jeg det," sagde Per og stirrede paa sin Husbond. „Jeg hører, det rumler... saadan ungefær ligesom en Torden. „Nu er et af Brændevinsankrene rullet ned," siger jeg til mig selv, og saa gaar jeg ned i Kjælderen for at se efter. Men da jeg er ved at l'oppe*) Døren, saa hører jeg saadan en Rumlen, som om ti Vogne ruller om dernede, eller som en hel Jordbeskjælvelse var i Gang. „Nu gaar alle Oxehovederne med," siger jeg ved mig selv og tænker paa ingen Ting. Men da jeg saa l'opper Døren, saa ser jeg, at alle de tomme Tønder og Ankere ligger spredte rundt paa Gulvet, og paa en af Tønderne sidder en Bjærgmand med rød Toplue**) og gloende Øjne... og saa griner han og springer ned, og med det samme er hele Kjælderen

*) aabne. **) Tophue.

fyldt med Bjærgfolk, som klyver omkring paa Tønderne og vælter dem om og ruller dem hen ad Gulvet med et Helvedes Spektakel... Saadan gik det til," sagde Per, foldede sine Hænder over det Sted, hvor hans Mave skulde have siddet, hvis han havde haft nogen, og saa paa sin Husbond.

„Hvad gjorde saa du?" spurgte Kromanden, som ikke vidste, hvad han skulde tro.

„Ja, hvad gjorde jeg," gjentog Per Hjulben. „Jeg gjorde, hvad ethvert fornuftigt, konfirmeret Menneske vilde have gjort: jeg stængede Døren og skyndte mig derfra... Nej, jeg sagde nok, da Husbond begyndte at grave Højen ud oppe paa Bakken: „Dette her gaar aldrig godt," sagde jeg. „Gud fri os vel ud af den Elendighed, som vil komme efter," sagde jeg... Der var nu Hans Villumsen fra Ranbøl, han gravede ogsaa saadan en Høj ud, men hvad skete? Otte Dage efter gik Stigen i Stykker med ham, da han gik op paa Loftet, og han faldt ned og brød sit ene Ben. Nej nej, en skal vogte sig for at lægge sig ud med Bjærgfolket."

„Brøvl", afbrød Kromanden ham. „Skaf os en Lygte, at vi kan se efter i Kjælderen."

„En Lygte skal jeg skaffe," svarede Per højtidelig, „men Husbond maa ikke tage det fortrydelig op, at jeg ikke følger med. Jeg er døbt og konfirmeret, Husbond... Jeg blev rigtig nok vist fra to Gange hos Præsten, men jeg blev ligegodt konfirmeret paa Katekismussen... Ja ja, Lygten skal jeg skaffe, det er noget, som giver sig selv."

Dermed sjokkede Per afsted, og Kromanden gik ind og satte Piben fra sig. Kort efter steg han ned ad Kjældertrappen med Lygten i Haanden. Da han aabnede Døren, hørte han en egen plaskende Lyd, og næppe havde han set sig om i Kjælderen, før han til sin Skræk opdagede, at Tappen var tagen ud af et Brændevinsfad, og at Brændevinen stod i en plaskende Straale ud paa Gulvet. Hurtig satte han Lygten fra sig og holdt Fingren for Taphullet.

„Per... Per!" brølede han med sine Lungers fulde Kraft. „Kom med en Tap!... Fanden staar i det! Hører du ikke? Kom med en Tap."

„Ja vel," mumlede Per og luskede ud i Gaarden. „Tip, Tap, Tønde, nu kan Husbond begynde. I Kjælderen gaar jeg ikke ned, om han saa raaber paa hundrede Tappe. Nej, om jeg gjør!"

Anders Vissing blev imidlertid ved at brøle paa en Tap, indtil han indsaa, det var alt forgjæves. Saa tav han ende-

lig stille, og medens han med den ene Haand stoppede for Taphullet, lod han Blikket løbe rundt om sig for at se, om den manglende Tap ikke var til at opdage nogensteds, og alt imens bandede han Per Hjulben med en hjærtelig Inderlighed. Pludselig fo'r der en gysende Skræk igjennem ham, og med opspilede Øjne stirrede han hen i en Krog af Kjælderen, hvor der laa en Del tomme Tønder stablede op. Over Randen af den øverste Tønde stak der en rød strikket Tophue frem, den hævede sig højere og højere, saa kom der et gammelt skjægget Ansigt med Øjne, der glimrede i Lyset, op over Tønden og grinte og nikkede til ham. Da tabte Anders Modet; med et Brøl af Rædsel gav han Slip paa Taphullet, løb hen imod Døren, væltede Lyset, saa det gik ud, styrtede paa Næsen over et Ølanker, der laa paa Gulvet, og fandt sig endelig staaende oven for Kjældertrappen, hvid i Ansigtet som et Spøgelse og rystende paa alle Lemmer. Nu plaskede Brændevinen atter lystig nede i Kjælderen, men Kromanden agtede ikke derpaa, han skyndte sig ud i Gadedøren og stod der og hev efter Vejret en halv Times Tid, omtrent som en Blæsebælg, der er bleven utæt.

Det var en stille og mild Midsommersaften, ikke en Vind rørte sig, ovre i den lille Kratskov slog en lille Nattergal sine søde Triller, og nede over Engene stod der en bølgende Damp. Den fjærne Latter og Støjen af en Flok legende Børn, en enkelt Hunds gnavne Gøen, hvormed den søgte at forkorte Tiden, lød nede fra Landsbyen, ellers var alt stille, fredeligt og tyst. Men inde i Kromandens Hoved var det Storm, den ene Tanke jog den anden foran sig, og alle Tankerne samlede sig om et gammelt grinende Ansigt med en Tophue trukken ned over Ørene og med Øjne, der glinsede af Ondskab og Skadefryd.

Det lettede ordentlig paa Anders, da der kom tre Mænd fra Byen op til Kroen for at drikke Lidkjøb paa en Gaardhandel, der var afsluttet samme Eftermiddag. Snart sad han lejret med dem i et lille Lysthus, der fandtes umiddelbart op til Kroens Gavl, og det ene Glas Punsch efter det andet gled ned igjennem hans Hals og tøede ham op. Det varede ikke længe, før han havde faaet Mod nok til atter at blæse Bjærgfolket et Stykke, og alt som han vendte Bunden i Vejret paa Punschglassene, forsikrede han de tre Mænd med en Stemme, der bævede af inderlig Rørelse, at de vare hans bedste, hans allerbedste Venner i Verden, og at han altid havde elsket dem som sine egne Børn, skjønt en af Mændene

rigtig nok med Lethed kunde have været hans Fader, hvad Alderen angaar.

Da Mændene vare gaaede, blev Anders Vissing endnu en Stund siddende i Lysthuset for at ryge en Pibe, og da hændtes der noget højst mærkværdigt. Anders følte sig pludselig som lammet i hele Kroppen, og han havde en Fornemmelse i Ryggen, som om en stod bag ved ham og gned ham med et Stykke Is op ad Rygraden. Maanen gled i det samme op over Kæmpehøjen paa Bjærgby Bakke, og lige med et saa Anders, at der myldrede en hel Skare Puslinger frem fra Højen, alle med røde Tophuer paa Hovedet og i graa Bluseklæder. De toge hinanden i Haanden, saa de dannede en lang Kjæde, og med allehaande sære Krumspring dansede de ned ad Vejen mod Kroen, indtil

de kom lige ud for Lysthuset, hvori han sad. Der dansede de rundt i Ring til en Musik, der lød, ligesom naar der er en Brems i et Ølglas, og alle grinede de til Anders, og saa følte Kromanden pludselig, hvorledes hans Ben begyndte at trippe under ham, og inden han vidste, hvordan det gik til, gav det et Sæt i ham, og han stod midt ude paa Vejen og stampede om Kap med alle Puslingerne. En af Puslingerne greb fat i hans ene Haand, en i hans anden Haand, en i hans Lærredsforklæde, en i hans Buxelinning, og saa snurrede de ham om, saa han fik en Fornemmelse, som om hans Hoved var en Bikube, der var ved at sværme. Han vilde stritte imod, men hans Ben vare som desperate, de sparkede ud, saa hans Slæber fløj højt op i Luften, og hans Hals var som en rusten Kaffemølle, fuld af Agemel. Lidt efter lidt trak Dansen sig op ad Bakken mod Højen, og Kromanden følte, at kom han først derop, saa var det ude med ham. Den kolde Angestsved drev ned ad hans Pande og Kinder, men hans Ben sparkede værre og være ud, og den afskyelige Bremsemusik blev stærkere og stærkere, alt som de kom nærmere Højen, og det var, som om hundrede Millioner Græshopper stemmede op med. Kromanden havde en Fornemmelse af, at hvis han bare kunde sige et vist bestemt Ord, saa vilde han være frelst, men det var ham umuligt at komme efter, hvad det var for et Ord.

„Kaffepunscher... Tevandsknægte... Kaffepunscher... Tevandsknægte... Sodavand og gammel Rom... Kognak og en Bitter," stønnede han, men han vidste godt, at det slet ikke var de Ord, der kunde hjælpe, og til hans store Ærgrelse begyndte nu alle Bjærgfolkene at sætte Melodi til, og saa lød det, saa det gav Ekko ovre fra Kratskoven:

Kaffepunscher, Tevandsknægte,
Kaffepunscher, Tevandsknægte,
Sodavand og gammel Rom,
Kognak og en Bitter!

Og alt imens kom man nærmere og nærmere til Højen, og Kromanden havde igjen en Fornemmelse, som om en gned hans Rygrad med et Stykke Is. Da lød der pludselig en Røst:

„I Jesu Navn, hvad er det!"

Og i samme Nu følte Kromanden sig omslynget af en kraftig Arm, og alt blev mørkt for hans Øjne.

Da han kom til sig selv igjen, fandt han sig liggende

oppe paa Marken ved Siden af Kæmpehøjen. Maanen lyste klart endnu, og han kunde se, at det var Svend, som laa paa Knæ ved Siden af ham og badede hans Pande med Vand, som han havde hentet henne i Mergelgraven i sin ene Træsko.

„Er de borte?“ spurgte Anders klynkende.

„Hvem?“

„Bjærgfolket, som du friede mig fra.“

„Naa Bjærgfolket,“ sagde Svend. „Jo, de... de er vist borte allesammen.“

„Aa, Gud ske Tak, at du kjendte Ordet,“ vedblev Anders og rejste sig op i en siddende Stilling, „ellers havde jeg været fortabt. Du har ikke alene frelst mit Liv, men min syndige Sjæl.“

„Har jeg?“ udbrød Svend forbavset.

„Ja, min Dreng,“ sagde Anders rørt, „og jeg skal gjælde dig det igjen... Ok ja, det skal jeg. Jeg har været for haard ved dig og Kirstine... jeg ved det godt... men nu skal det blive godt altsammen.“

„Er det ogsaa jer Mening?“ spurgte Svend med bankende Hjærte.

„Om det er min Mening?“ gjentog Kromanden. „Tror du kanske, at jeg er fuld?“

„Nej nej,“ sagde Svend hurtig.

„Naa, saa er det min Mening... min alvorlige Mening,“ forsikrede Kromanden og faldt igjen tilbage til sin rørte Tone. „I skal have hinanden, saa sandt jeg hedder Anders Vissing... det er evangelisk... Hjælp mig nu paa Benene, bitte Svend, og lad os se at vinde ned til Kroen.“

En halv Time efter havde Svend faaet fuld Underretning om hans forskrækkelige Æventyr, Kromanden var lykkelig hjulpen i Seng, uden at det vakte Forstyrrelse i Huset, og da Svend havde overtydet sig om, at han var falden i Søvn, tog han Lyset og gik paa Opdagelsesrejse ned i Kjælderen. Her saa det galt ud nede, Gulvet var oversvømmet med Spiritus og Øl, og rundt om laa der tomme Tønder i en babelsk Forvirring. Svend undersøgte nøje alle Kroge, og da han blev opmærksom paa en skrabende Lyd bag ved en af Tønderne og kom derhen med Lyset, saa han en lille Pusling med rød Hue og graa Frakke dukke frem af Mørket. Han fo'r uvilkaarlig sammen, men fattede sig snart igjen, og med den Stok, han havde taget med sig, drev han Puslingen saadan en over Nakken, at denne med et Vræl sprang op ad

Trappen, ud af et aabentstaaende Vindue og forsvandt i Haven. Efter at have lukket alle Vegne, lagde Svend sig til Hvile paa Sofaen i Gjæstestuen og sov den retfærdiges gode Søvn til den lyse Morgen.

Det vakte unægtelig megen Forbavselse i Egnen, da man hørte, at Kromanden havde givet sit Minde til, at Svend og Kirstine maatte faa hinanden, men skjønt Svend var tavs som Graven, og Kromanden selv ikke holdt af at tale om, hvad der var hændet ham den Nat, saa kom det dog lidt efter lidt ud blandt Folk, at Bjærgfolket havde haft en Finger med i Spillet. Samtidig dermed blev det fortalt, at man i flere Dage havde set en Bjærgmand vanke om mellem Dollerup Bakker. Naturligvis var der dem, der spottede med det hele og fortalte, at Bjærgmanden ikke var andet end en dresseret Abekat, der var rendt bort fra et Menageri, som netop forevistes i Kjøbstaden, og at de Bjærgfolk, der havde taget Anders Vissing i Vold, ene skrev sig fra alle de flydende Varer, han den Aften havde stukket under Vesten. Vantro er der jo altid nok af i Verden. Vist er det imidlertid, at Anders var glad ved at have faaet Svend til Svigersøn, thi efter at denne var kommen til Kroen og begyndte at styre Forretningen, blev den aldrig mere hjemsøgt af Bjærgfolket, hvorvel der i Aarenes Løb kom nogle smaa Nisser, der paa forskjellig Maade tyranniserede Anders Vissing. Det fandt han sig imidlertid i med stor Taalmodighed, og han havde af og til ikke det mindste imod at tage sig en fejende Runddans i deres Selskab rundt paa Gulvet, under hvilken man da altid hørte ham brumme en fordringsløs Sang, der dog ikke var fuldt saa meningsløs for ham som for alle andre:

Kaffepunscher, Tevandsknægte,
Kaffepunscher, Tevandsknægte,
Sodavand og gammel Rom,
Kognak og en Bitter.

Emanuel Henningsen.

Husmandssoen.

„Stille Gys, nu skal Jørgen ride dig,
saa nu maa du ikke saa meget som vride dig;
rører du dig, kan vi slet ikke lide dig."

Soen sig ikke forstyrre lod,
grynted som saa: „Ja, vær saa god,
saadan en Gris faar jo have sin Vilje,
især naar hau hører til ens Familje."

Mads Hansen.